

Programación 2º curso

Educación Primaria

CPI Castro Baxoi

Miño

2ºA MARÍA DEL MAR OTERO ROMAY

2º B SONIA RODRÍGUEZ LILLAZ

ÍNDICE:

1. Contextualización	4 -5
2. Introducción.	6- 8
3. Obxectivos da etapa de Educación Primaria	8-10
4. Procedementos e instrumentos de Avaliación.	10-14
5. Metodoloxía.	14-18
6. Medidas de atención á diversidade.	18-20
7. Plans.	
7.1. Plan lector.	20
7.2. Plan Tics.	20-21
8. Área de Matemáticas.	
8.1. Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.	22-32
8.2. Temporalización.	33-31
8.3. Contidos mínimos.	32
9. Área de Lingua Galega e Literatura.	
9.1. Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.	33 - 45
9.2. Temporalización	46 - 48
9.3. Contidos mínimos.	48
10. Área de lingua castelá e literatura.	
10.1. Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.	49 - 61
10.2. Temporalización	62 - 63
10.3. Contidos mínimos.	63
11. Área de Valores Sociais e Cívicos.	
11.1. Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.	64 - 71
11.2. Temporalización	72-73.
12. Área de Ciencias Sociais.	
12.1. Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.	74 - 81
12.2. Temporalización.	81- 82

12.3. Contidos mínimos.....83

13. Área de Ciencias Naturais.

13.1. Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.84 - 88

13.2. Temporalización.....89

13.3. Contidos mínimos.90

14. Área de Educación Artística (Plástica).

14.1. Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.....91- 95

14.2. Temporalización.96

15. Actividades Complementarias.

1. CONTEXTUALIZACIÓN.

O CPI “Castro Baxoi” atópase no concello de Miño, situado na desembocadura da Ría de Betanzos. Limita ao Norte co concello de Pontedeume, ao sur cos concellos de Paderne e Irixoa, ao leste co e Vilarmaior e ao oeste coa citada ría. Ten unha extensión de 34 km². Está atravesado por a variante da N-VI Betanzos-Ferrol, por a autoestrada A-9 e por a liña de ferrocarril Betanzos-Ferrol.

Pertence á bisbarra das Mariñas. Báñao a ría de Ares e Betanzos que lle proporcionan un clima suave aínda nas zonas máis alonxadas da costa. O seu clima é de tipo oceánico, húmido e caracterízase por as suaves temperaturas e chuvias abundantes. A temperatura media oscila entre os 13 e os 14°C. As precipitacións son de entre 900 e 1000 mm anuais, repartidas ó longo de todo o ano con un máximo en outono e inverno e un mínimo no verán.

O concello de Miño está distribuído territorialmente en oito parroquias: Bemantes, Calobre, Carantoña, Castro, Leiro, Miño, Perbes e S. Xoan de Vilanova.

En canto á distribución económica da poboación activa na zona de influencia do colexio, podemos reflexar que maioritariamente, os pais/nais de alumnos deste CPI adícanse ó Sector de Servicios. Dentro das profesións, ocupan un lugar relevante a construción, o comercio e o traballo autónomo, polo que o seu nivel socio-económico é medio.

En canto a lingua usual do alumnado deste centro é o castelán, habitualmente empregada con eles, tanto na fala como na escrita, polos seus pais. Isto é debido, seguramente, á influencia dos medios de comunicación.

En *educación infantil* existen 6 aulas, dous grupos por curso (liña 2).

En *educación primaria* existen tamén dous grupos por curso (liña 2), excepto en cuarto que son 3 grupos por nivel.

Facendo unha análise física, moi xeral pódese dicir o edificio que constitúe o centro foi construído en dúas fases diferentes aínda que con unha única estrutura aoterse establecido comunicación, por medio dunha única porta, entre as partes construídas en cada fase.

O conxunto consta de cinco plantas. A fachada principal –considerando

esta aquela na que se atopa a entrada principal- está orientada cara o sur. Accedese ó centro á altura da que identificaremos como **Planta 0** e sinalaremos as restantes como **Planta +1, Planta -1, Planta -2 e Planta -3**.

Na **Planta 0**, na parte construída na **Fase 1** (situada ó leste), encóntranse as dependencias administrativas (dirección, secretaría, xefatura de estudos, reprografía) na **Sección centro**; 7 aulas (nº 1 a 7) e 2 servizos hixiánicos na **Sección leste**, e 1 aula de usos múltiples, 2 servizos hixiánicos e un servizo de limpeza na **Sección oeste**. Na parte da **Planta 0** construída na **Fase 2** están a antiga cafetería, agora habilitada aula, a sala de profesores, o departamento de orientación, a aula de informática, 3 aulas (nº 8 a 10), 3 despachos-seminarios (nº 1 a 3), 3 servizos hixiánicos e un servizo de limpeza.

Dende esta **Planta 0** accédese á superior, **Planta +1** (toda ela situada na **Fase 2**) por medio dunhas escaleiras e dun ascensor. Na **Planta +1** hai un aula de debuxo, 3 aulas (nº 11 a 13), 3 despachos-seminarios, 3 servizos hixiánicos, 1 servizo para limpeza e 1 pequeno almacén.

Dende a **Fase 2** da **Planta 0** tamén se pode acceder, por medio dunhas escaleiras e do ascensor, a unha parte da **Planta -1** toda ela situada na **Fase 2**, na que se encontra 1 servizo de ascensor, 1 servizo hixiánico, 1 almacén e 1 sala de caldeiras.

Dende a **Fase 1** da **Planta 0** pódese acceder a outra parte da **Planta -1**, toda ela situada na **Fase 1**, na que se ubica 1 biblioteca, 6 aulas (nº 14 a 19) e 1 servizo hixiánicos. Na **Sección leste**, 1 despacho, 1 almacén, 1 servizo hixiánicos, 1 despacho-médico, 1 arquivo e 1 pequeno almacén. Na **Sección centro** 1 aula de música, 1 laboratorio, 2 servizos hixiánicos e 1 servizo para limpeza na **Sección oeste**.

Na **Planta -2** situada á altura do patio exterior encóntranse, 1 taller de tecnoloxía, 1 aula de natureza, 9 aulas (nº 20 a 28) e 2 servizos hixiánicos. Todas estas dependencias teñen acceso directo ó patio cuberto. Nesta planta tamén hai 1 servizo de limpeza e 3 almacéns.

Desde o extremo norte da **Planta -2** ou desde o propio patio exterior pódese acceder ó ximnasio, que conta con 1 almacén, 2 servizos hixiánicos (con duchas e vestiarios) e 1 despacho, situados no que identificaremos como **Planta -3**.

O centro está dotado dun patio cuberto de aproximadamente 300 m² e un patio exterior de aproximadamente 7500 m² no que hai varias zonas axardinadas que representan unha superficie de 3000 m² e unha pista polideportiva de 800 m².

Preto da entrada do centro, cóntanse, así mesmo, co pavillón polideportivo municipal que se emprega en horario escolar para algunhas clases de educación física.

2. INTRODUCCIÓN.

Esta programación, está deseñada para o alumnado de segundo curso de Educación Primaria do CPI Castro Baxoi de Miño (A Coruña).

Esta Programación docente, baséase no disposto en:

- **LOMCE** Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.
- **Real Decreto 126/2014**, de 28 de febreiro, polo que se establece o currículo básico da Educación Primaria.
- **DECRETO 105/2014**, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 9 de setembro de 2014).
- **Orde do 20 de maio de 2022** pola que se aproba o **calendario escolar** para o curso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia.
- **Resolución de 26 de mayo de 2022**, de la Secretaría General de Educación y Formación Profesional, por la que se dictan **instrucciones** para el desarrollo de las enseñanzas de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obligatoria y bachillerato en el curso académico 2022-2023.
- **Resolución conxunta das Consellerías de Educación, Universidade, Formación Profesional e Sanidade.**

Segundo o disposto no artigo 2.1 a) do Real Decreto 126/2014, entendemos por currículo a regulación dos elementos que determinan os procesos de ensino - aprendizaxe para cada unha das ensinanzas e etapas educativas.

O currículo, está integrado polos seguintes elementos:

- **Competencias:** Enténdese por competencia as capacidades para aplicar de xeito integrado os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización axeitada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos. Na *Orde do 23 de xullo de 2014, pola que se regula a implantación para o curso 2014/15 dos cursos primeiro, terceiro e quinto de EP na C.Autónoma de Galicia, segundo o calendario de aplicación da Lei Orgánica 8/2013 para a mellora da calidade educativa*, establécense as seguintes:

1. Comunicación lingüística (CCL).
2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).
3. Competencia dixital (CD).
4. Aprender a aprender (CAA).
5. Competencias sociais e cívicas (CSC).
6. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
7. Conciencia e expresións culturais (CCEC).

- **Obxectivos:** logros que o alumno ou alumna debe acadar ao finalizar a etapa como resultado das experiencias de enseñanza-aprendizaxe.

- **Contidos:** Conxunto de coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que contribúen a adquisición de competencias e ao logro dos obxectivos da etapa educativa. Nesta etapa os contidos organízanse en áreas.

As áreas que temos nesta etapa son:

- ✓ Ciencias da Natureza.
- ✓ Ciencias Sociais.
- ✓ Matemáticas.
- ✓ Lingua Castelá e Literatura.

- ✓ Lingua Galega e Literatura.
- ✓ Inglés.
- ✓ Educación Física.
- ✓ Relixión ou Valores Sociais e Cívicos.
- ✓ Educación artística (Música e plástica)

- **Criterios de avaliación:** Son o referente específico para avaliar a aprendizaxe dos alumnos. Describen aquilo que se quere valorar e que os alumnos deben lograr tanto en coñecementos coma en competencias. É o que se pretende conseguir en cada área.

- **Estándares de aprendizaxe:** Especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e que concretan o que o alumno debe comprender e saber facer en cada área. Deben ser observables, medibles e avaliábeis, e permitir graduar o rendemento ou logro alcanzado.

- **Metodoloxía:** Conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado. De xeito consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar o aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos formulados.

3. OBXECTIVOS DA ETAPA DE EDUCACIÓN PRIMARIA.

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permita:

- A.** Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- B.** Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- C.** Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

- D. Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- E. Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- F. Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- G. Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.
- H. Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- I. Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- J. Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- K. Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- L. Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- M. Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- N. Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- O. Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron

achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Os profesores especialistas que impartirán as materias en 2º de primaria son:

- Inglés: Eva Fernández Torres.
- Educación Física: César Viñas Piñeiro.
- Música: Antonia Filgueiras Bernardo
- Relixión: María Begoña Allegue Calvo.

4. PROCEDEMENTOS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

4.1. AVALIACIÓN DA APRENDIZAXE

A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado será continua e global, e terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas.

No contexto do proceso de avaliación continua, cando o progreso dun alumno ou dunha alumna non sexa o axeitado estableceranse medidas de reforzo educativo. Estas medidas adoptaranse en calquera momento do curso, en canto se detecten as dificultades, e estarán dirixidas a garantir a adquisición das competencias imprescindibles para continuar o proceso educativo.

A avaliación será formativa e precisará dunha recollida de datos que aporten información sobre o proceso de aprendizaxe de cada alumno e o proceso xeral que ten lugar na aula. Considerarase a avaliación como unha reflexión dos factores que interveñen no proceso didáctico. Non se avaliará para etiquetar ao alumno/a, senón para ter elementos de xuízo á hora de tomar decisións no proceso educativo. Estas decisións serán valoradas pola titora, xunto co departamento de orientación e do equipo de profesorado que imparte clase na aula.

1. Ao finalizar cada un dos cursos, e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente do grupo, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a promoción do alumnado. A decisión será adoptada de forma colexiada, tendo en conta os criterios de promoción e tomando

especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

2. O alumno ou a alumna accederá ao curso seguinte sempre que se considere que logrou a progresión adecuada nos obxectivos de curso e que acadou un adecuado grao de adquisición das competencias correspondentes.
3. Cando un alumno ou unha alumna non promocióne deberá permanecer un ano máis no mesmo curso. Esta medida poderá adoptarse unha soa vez durante a etapa, oídos os pais, as nais ou as persoas que exerzan a tutoría legal, e deberá ir acompañada dun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio.
4. A repetición considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.
5. O alumnado que promocióne de curso con algunha área con cualificación negativa deberá seguir un plan específico de recuperación.

PROPOSTA INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

CRITERIOS de *cualificación	Indicadores	Porcen - tax	Instrumentos *avaliación
Consecución dos obxectivos mínimos consensuados polo equipo docente e desenvolvemento das competencias clave.	<ul style="list-style-type: none"> • Superación controis orais e escritos • Fluidez e velocidade lectora • Pronuncia, a entoación e comprensión lectora • Corrección en exposicións orais • Cálculo mental 	60,00 %	<ul style="list-style-type: none"> • Probas escritas : <ul style="list-style-type: none"> • cuestionarios • probas obxectivas • probas abertas • interpretación de datos (gráficos...) • Probas orais e de lectura • Observación sistemática • Tarefas multimedia
Comportamento na aula e respecto das normas Atención, esforzo e interese	<ul style="list-style-type: none"> • Petición de palabra • Respecto de turnos • Cumprimento de normas • Actitude en clase • Respecto aos demais. • Esforzo e atención. 	20,00 %	<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática: • Debates • Asamblea
Traballo diario e presentación do mesmo	<ul style="list-style-type: none"> • Limpeza e orde en libretas e traballos • Caligrafía • Autonomía no traballo • Respecto de normas ortográficas básicas. • Rematar no tempo establecido 	20,00 %	<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións do alumnado: libro, fichas, plásticas, musicais, motrices, outras

Todo este proceso será realizado segundo a **Orde do 25 de xaneiro de 2022** pola que se actualiza a normativa **da Orde do 9 de xuño 2016** que regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

4.2.AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

INDICADORES	VALORACIÓN (0 – 5)	PROPOSTAS DE MELLORA
A programación didáctica está estruturada por Unidades Didácticas		
Deseñase a unidade didáctica baseándose nas competencias básicas que deben de adquirir @s alumn@s		
Formúlanse os obxectivos didácticos de forma que expresan claramente las habilidades que @s alumnos e alumnas deben conseguir como reflexo e manifestación da intervención educativa.		
Selecciónanse e secuencianse os contidos (coñecementos, procedementos e actitudes) da programación de aula coa secuenciación axeitada ás características de cada grupo de alumn@s.		
Analízanse e deséñanse dentro da programación didáctica as competencias básicas necesarias para el área o materia		
Planifícase a actividade educativa de forma coordinada co resto do profesorado (xa sexa por nivel, ciclo, departamentos, equipos educativos e profesores de apoios).		
Estase levando á práctica os acordos de ciclo ou departamento para avaliar las competencias básicas así como os criterios de avaliación das áreas ou materias.		

Deséñanse actividades que aseguran a adquisición dos obxectivos didácticos previstos e as habilidades e técnicas instrumentais básicas.		
Distribúese o tempo axeitadamente: (breve tempo de exposición e o resto do mesmo para as actividades que @s alumn@s realizan na clase).		
Adóptanse distintos agrupamentos en función do momento, da tarefa a realizar, dos recursos a utilizar... etc, controlando sempre que o clima de traballo fose o axeitado.		
Utilízanse recursos didácticos variados (audiovisual, informáticos, técnicas de aprender a aprender...), tanto para a presentación dos contidos como para a práctica d@s alumn@s.		
Compróbase, de diferentes modos, que @s alumn@s comprenderon a tarefa que teñen que realizar: facendo preguntas, facendo que verbalicen o proceso, ...		
Facilítanse estratexias de aprendizaxe: como solicitar axuda, como buscar fontes de información, pasos para resolver cuestións, problemas, asegúrase a participación de todos....		

Adáptase o material didáctico e os recursos á característica e necesidades d@s alumn@s realizando traballos individualizados e diferentes tipos de actividades e exercicios.		
Plantéase traballo en grupo para analizar as interaccións entre o alumnado.		

5. METODOLOXÍA.

A metodoloxía e un dos elementos non prescritivos do currículo e os métodos de ensino- aprendizaxe na E.P. supoñen o camiño, a forma, os recursos e as diferentes accións na procura da consecución eficaz e económica dos obxectivos propostos. A elección dun método ou doutro debe estar relacionada con multitude de aspectos: competencias básicas, obxectivos, estándares de aprendizaxe, avaliación, características do alumnado, actividades... de forma que todos estes elementos sexan coherentes entre si, buscando e aplicando a lóxica interna da materia.

No relativo aos principios metodolóxicos básicos e os estilos de ensino empregados expoñer que a práctica educativa debe: salientar aquelas aprendizaxes básicas e imprescindibles, dotar aos contidos dun enfoque integrador e interrelacionado cos coñecementos que ten o alumno/a, centrarse na funcionalidade orientando as aprendizaxes, procurar que o/a alumno/a aprenda a aprender, favorecer o traballo cooperativo e a práctica vivenciada e fomentar habilidades para a búsqueda, selección, procesamento, tratamento e comunicación da información, buscando a autonomía do alumnado. Os principios, estratexias metodolóxicas e fórmulas organizativas propostas na Reforma Educativa que se seguiran son: partir dos coñecementos previos do/a alumno/a, aprendizaxe significativa, aprender a aprender e traballo en equipo.

A aprendizaxe e un proceso interactivo que ten como características: o desenvolvemento en espiral e a globalización, unha metodoloxía activa e integradora, a construción de aprendizaxes significativas, a autorregulación das aprendizaxes, modelos de E-A que atendan a diversidade, a aprendizaxe como

proceso interactivo que promova a participación activa e dinámica, a reorganización dos coñecementos por parte do alumnado e a funcionalidade.

Na seguinte Programación Didáctica partiremos de:

- **Avaliación inicial:** Que comprenderá a análise dos informes de avaliación individualizados do curso anterior, xunto a detección, a través de probas escritas realizadas durante a primeira semana de clase. Terase en conta tamén, o coñecemento personalizado do alumnado e da súa situación emocional co fin de tomar as decisións profesionais de actuación por parte do profesorado.
- **Aprendizaxe partindo da manipulación:** Empregaremos a manipulación de distintos materiais para chegar a abstracción dun contido dende o concreto. Tamén levaranse a cabo accións formativas manipulativas para a mellora da competencia dixital do alumnado.
- **Aprendizaxe cooperativa:** Propón un conxunto de actividades que faciliten a interacción da persoa-colectivo co medio, cos seus pares ou co docente.
- Aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior así como unha transición posible ao ensino non presencial.
- **Teoría das intelixencias múltiples:** Busca adquirir destrezas vinculadas ao desenvolvemento natural e real das situacións do día a día para conseguir capacidades que aportan ao individuo flexibilidade e creatividade á hora de enfrontarse a novos retos.
- **Aprender a pensar:** Atravesa numerosas formas de lograr a mellora do proceso de “pensar”. O obxectivo final é o aprendizaxe real, o profundo e significativo, o transferible a outras facetas da vida cotiá. Isto é posible co bo emprego do pensamento analítico, crítico e creativo.
- **Metodoloxía coeducativa.** Desenvolver todas as capacidades dos nenos e das nenas a través da educación. Eliminar os estereotipos e ideas preconcebidas sobre as características que “deben ter” os nenos e as nenas. Transmitir a idea de que cada persoa ten dereito a ser diferente, polo que educaremos valorando

as diferencias individuais e cualidades persoais. Partiremos co obxectivo de facer persoas dialogantes, fomentando o respecto e a tolerancia, a igualdade de condición, trato e oportunidades e educando na prevención da violencia.

Atendendo a lexislación vixente, esta Programación segue unha metodoloxía flexible/in- dividuadora, lúdica, activa, participativa e integradora.

As actividades levadas a cabo son:

- ✓ Actividades de introdución ou de motivación (coñecementos previos).
- ✓ Actividades de desenvolvemento.
- ✓ Actividades de ampliación e consolidación.
- ✓ Actividades de avaliación.
- ✓ Actividades de reforzo e recuperación coa finalidade de que o alumnado recupere as aprendizaxes imprescindibles.

Estes aspectos son común a todas as áreas que recolle esta programación, pero destácanse outros específicos que se recollen na seguinte táboa:

Áreas	Metodoloxía Específica
-------	------------------------

<p style="text-align: center;">Lingua e Literatura</p>	<p>Iniciarse na utilización da linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita de xeito funcional. Para isto é primordial o traballo en grupo, axudando ao alumnado a expresarse adaptándose a diferentes contextos e intencións comunicativas. Incidir na expresión oral e escrita, para expoñer diferente temática. Traballo incansable da lectoescritura, favorecendo una achega con gusto e interese. Comprensión (responder a preguntas dun texto, diferenciar partes dun texto, diferenciar a idea principal, indicar o tema dun texto, esquemas....)</p>
---	--

<p style="text-align: center;">Matemáticas</p>	<p>Realizar de maneira sistemática os procedementos que conforman a área.</p> <p>A finalidade é traballar o razoamento lóxico mediante a resolución de problemas, por isto necesitamos dotar os alumnos de ferramentas para acadar este aspecto. E necesario o entramento individual e o traballo reflexivo de: algoritmos, operación, calculo mental, linguaxe matemático</p>
---	--

<p>CC. Naturais</p>	<p>Os alumnos han de iniciarse en coñecer e utilizar algunhas das estratexias e técnicas habituais na actividade científica, tal como a observación, a identificación, análise de problemas, organización e tratamento de datos, experimentación, busca de solucións... polo que é necesario facilitar ferramentas que o possibiliten. Incidir no traballo de estratexias científicas como formular preguntas, planificar e realizar actividades. O traballo en grupos cooperativos será indispensable para consolidar o traballo da área.</p>
<p>CC. Sociais.</p>	<p>Intégranse diversas disciplinas que estudan ás persoas como seres sociais e a súa realidade nos seus aspectos xeográficos, sociolóxicos, económicos e históricos. O obxectivo das Ciencias Sociais é aprender a vivir en sociedade, coñecendo os mecanismos fundamentais da democracia e respectando as regras da vida colectiva, por iso os alumnos han de iniciarse en coñecer, utilizar destrezas e estratexias para poder dar resposta a aquilo que se lles pide e que consigan o proposto.</p>
<p>Valores Sociais e Cívicos</p>	<p>Formar na reflexión e na vivencia dos valores ao longo de toda a Educación Primaria. Incidiremos no respecto dos dereitos humanos e das liberdades fundamentais, preparándose para asumir unha vida responsable nunha sociedade libre, tolerante coas diferenzas e intentando favorecer a igualdade entre xéneros.</p>

6. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE.

Segundo a orde do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nas que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

Para que o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo que requira unha atención educativa diferente á ordinaria por presentar necesidades educativas especiais DE APOIO EDUCATIVO poida alcanzar o máximo desenvolvemento das súas capacidades persoais e os obxectivos e as competencias da etapa, estableceranse as medidas curriculares e organizativas oportunas que aseguren o seu progreso axeitado, de conformidade co disposto nos artigos 71 a 79 bis da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio.

Entendese por atención a diversidade todas aquelas actuacións educativas dirixidas a dar resposta as diferentes capacidades, ritmos e estilos de aprendizaxe, motivacións e intereses, situacións sociais, étnicas de inmigración e de saúde do alumnado.

Co obxectivo de dar resposta a todas estas necesidades educativas realizaranse unha serie de axustes e modificacións na programación docente.

Medidas ordinarias

De reforzo educativo

- Estableceranse as medidas metodolóxicas e organizativas que favorezan o pleno desenvolvemento de todo o alumnado.
- Preparar tarefas globalizadas que requiran da posta en práctica de as competencias do alumnado, a aprendizaxe cooperativa, o uso

das TIC como recurso didáctico e actividades que favorezan a auto-aprendizaxe.

- Flexibilizar o tempo, respectando o tempo que cada alumno necesite para aprender.
- Usar diferentes materiais e instrumentos ou ferramentas.
- Repetición de algunhas tarefas para coller hábitos e destrezas necesarios.
- Atención individualizada.
- Utilizar novas tecnoloxías.

Medidas extraordinarias

- **Adaptacións curriculares:** (Modificación dun ou de máis elementos prescritivos do currículo, como son os obxectivos, os contidos e os criterios de avaliación, para atender ás necesidades educativas dun alumno ou alumna motivada tanto por unha determinada dificultade persoal coma polas súas capacidades excepcionais. Orde do 6 de outubro do 1995)

- **Agrupamentos flexibles:** (“Así mesmo poderase constituír con carácter temporal, agrupamentos flexibles como medida de apoio para o alumnado con dificultades de aprendizaxe de carácter esencial, que deberán contar coa correspondente autorización da inspección educativa ou da delegación provincial” Orde do 27 de decembro de 2002, Artigo 18º).

- **Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e/ou Audición e Linguaxe:** (As intervencións específicas que sexan precisas por parte dos profesores especialistas de pedagogía terapéutica ou de audición e linguaxe serán propostas e deseñadas polo departamento de orientación, do que forman parte en colaboración co titor do grupo ao que pertence o alumno. Tales actuacións levaranse a cabo normalmente dentro da aula, xunto co resto do alumnado dese grupo, e só poderán levarse fóra dela en casos excepcionais que están debidamente previstos nas adaptacións curriculares e durante un tempo que non excederá a terceira parte da xornada escolar” Orde do 27 de

decembro de 2002 pola que se establecen as condicións e criterios para a escolarización en centros sostidos con fondos públicos do alumnado do ensino non universitario con necesidades educativas especiais. Artigo 19º)

- **Flexibilización da duración do período de escolarización.**

7. PLANS.

7.1. PLAN LECTOR.

Primeiro trimestre: Dedicaremos media hora diaria de lectura, na hora de ler naqueles libros que cada un queira traer de casa ou no libro de texto.

Segundo trimestre: Levaremos a cabo un dos dous itinerarios lectores:

- *El secuestro de la bibliotecaria. Editorial Alfaguara.*

Terceiro trimestre: Levaremos a cabo un dos dous itinerarios lectores:

- *O cocineiro Martiño. Editoria Xerais.*

7.2. PLAN TICS.

Pretendemos que o alumnado neste 2º nivel da E.Primaria adquira a competencia necesaria para integrar estas no traballo diario da aula. Para iso usaremos o ordenador da aula con conexión a internet, con proxector e pantalla para realizar actividades en soporte dixital.

Intentárase empregar as tic na realización daquelas actividades que as mestras consideren oportunas.

Competencias Básicas a traballar co alumnado:

- Uso da aula virtual do centro.
- Iniciación ao uso do correo electrónico.
- Uso do Procesador de Textos:

Realizar ditados progresivos de palabras e frases. Manipulación de fonte, tamaño e color.

Imprimir os traballos realizados.

- Uso de recursos interactivos para a aprendizaxe das distintas materias do

currículo Usar programas sinxelos axeitados aos Obxectivos do Proxecto Curricular programas de lectoescritura, cálculo mental, operacións, xeometría e debuxo, quebracabezas.....

- Uso de Internet para acceder a páxinas infantís de carácter educativo e lúdico.
- Uso de internet para facer búsquedas de información.
- Acceder a páxinas web dende favoritos

8. PROGRAMACIÓN ÁREA DE MATEMÁTICAS.

8.1. Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B1.1. Resolución de problemas que impliquen a realización de cálculos, explicando oralmente o significado dos datos, a situación planeada, o proceso seguido e as solucións obtidas. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B1.1. Resolver problemas sinxelos relacionados con obxectos, feitos e situacións da vida cotiá e explicar oralmente o proceso seguido para a súa resolución. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ MTB1.1.1. Explica oralmente o proceso seguido para resolver un problema. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B1.2. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B1.2. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais polo traballo matemático ben feito. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ MTB1.2.1. Desenvolve e amosa actitudes axeitadas para o traballo limpo, claro e ordenado no caderno e en calquera aspecto que se vaia traballar na área de Matemáticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B1.3. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B1.3. Utilizar, coa guía do mestre ou da mestra, os medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe e para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ MTB1.3.1. Utiliza os medios tecnolóxicos na resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CD ▪ CAA
BLOQUE 2. NÚMEROS				

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> -# b # e # g 	<ul style="list-style-type: none"> -# B2.1. Números naturais ata o 999. # B2.2. Nome e grafía dos números ata o 999. # B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas e centenas # B2.4. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. -# B2.5. Identifica o número anterior e o seguinte a un dado. -# B2.6. Identifica o número maior, o menor e o igual a un dado. -# B2.7. Redondear, aproximar e estimar. -# B2.8. Construción de series ascendentes e descendentes. 	<ul style="list-style-type: none"> # B2.1. Ler, escribir e ordenar números enteiros utilizando razoamentos apropiados. 	<ul style="list-style-type: none"> -# MTB2.1.1. Le, escribe e ordena números ata o 999. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CMCT -# CCL
			<ul style="list-style-type: none"> -# MTB2.1.2. Identifica o valor de posición das cifras en situacións e contextos reais. 	<ul style="list-style-type: none"> # CMCT # CAA
			<ul style="list-style-type: none"> -# MTB2.1.3. Realiza correctamente series tanto ascendentes como descendentes. 	<ul style="list-style-type: none"> # CMCT # CAA
<ul style="list-style-type: none"> # b # e # g 	<ul style="list-style-type: none"> # B2.9. Números pares e impares. # B2.10. Identifica e relaciona os números ordinais do 1º ao 10º. # B2.11. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. # B2.3. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración 	<ul style="list-style-type: none"> # B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> -# MTB2.2.1. Utiliza os números ordinais en contextos reais. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> -# MTB2.2.2. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá números naturais ata o 999. 	<ul style="list-style-type: none"> # CMCT # CAA # CCL

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	decimal: unidades, decenas e centenas.		<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.3. Descompón e compón números naturais, interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.2.4. Identifica os números pares e os impares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.12. Iniciación no desenvolvemento de estratexias persoais de cálculo mental. ▪ B2.13. Gusto pola presentación ordenada e limpa dos cálculos e dos resultados. ▪ B2.14. Cálculo de sumas e restas con levadas. ▪ B2.15. Propiedades conmutativa e asociativa da suma. ▪ B2.16. Proba da resta. ▪ B2.17. Cálculo de multiplicacións. ▪ B2.18. Construción das táboas de multiplicar e apoiándose no número de veces, suma repetida, disposición en cuadrículas... ▪ B2.19. Termos da suma, resta e multiplicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, en situación de resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.1. Realiza cálculos numéricos coas operacións de suma e resta na resolución de problemas contextualizados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.2. Realiza cálculos numéricos básicos coa operación da multiplicación na resolución de problemas contextualizados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ MTB2.3.3. Resolve operacións con cálculo mental. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> - B2.20. Utilización en situacións familiares da sumas, restas e multiplicacións. 			
<ul style="list-style-type: none"> • b • g 	<ul style="list-style-type: none"> - B2.21. Resolución de problemas da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> - B2.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> - MTB2.4.1. Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
			<ul style="list-style-type: none"> - MTB2.4.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CSIEE • CAA
BLOQUE 3. MEDIDA				
<ul style="list-style-type: none"> - g 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.1. Unidades de lonxitude: quilómetro, metro e centímetro. • B3.2. Unidades de peso: quilo, medio quilo e cuarto de quilo. • B3.3. Unidades de capacidade: litro, medio litro e cuarto de litro. 	<ul style="list-style-type: none"> - B3.1. Coñecer e utilizar o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude. 	<ul style="list-style-type: none"> - MTB3.1.1. Coñece e utiliza o quilómetro, o metro e o centímetro como unidades de medida de lonxitude. 	<ul style="list-style-type: none"> - CMCT
		<ul style="list-style-type: none"> - B3.2. Coñecer e utilizar o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso. 	<ul style="list-style-type: none"> - MTB3.2.1. Coñece e utiliza o quilo, o medio quilo e o cuarto quilo como unidades de medida de peso. 	<ul style="list-style-type: none"> - CMCT

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. ▪ B3.5. Realización de medicións. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B3.3. Coñecer e utilizar o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ MTB3.3.1. Coñece e utiliza o litro, medio litro e cuarto litro como unidades de medida de capacidade 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CMCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Unidades de medida do tempo e as súas relacións: minuto, hora, día, semana e ano. ▪ B3.7. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.4. Coñece as unidades básicas de medida do tempo e as súas relacións, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ MTB3.4.1. Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais. (En punto, medias e cuartos) 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CMCT
			<ul style="list-style-type: none"> -▪ MTB3.4.2 Resolve problemas sinxelos da vida diaria utilizando as medidas temporais axeitadas e as súas relación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes. ▪ B3.9. Manexo de prezos de artigos cotiáns ▪ B3.10. Equivalencias entre moedas e billetes. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B3.5. Coñece o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ MTB3.5.1. Coñece a función e o valor das diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea utilizándoas tanto para resolver problemas en situación reais como figuradas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Resolución de problemas de medida. 		<ul style="list-style-type: none"> -▪ MTB3.6.1. Resolve problemas sinxelos de medida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CAA

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		<ul style="list-style-type: none"> -# B3.6. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> -# MTB3.6.2. Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas e as unidades dos resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
BLOQUE 4. XEOMETRÍA				
<ul style="list-style-type: none"> -# g 	<ul style="list-style-type: none"> -# B4.1. Elaboración de simetrías sinxelas. -# B4.2. Eixes de simetría. 	<ul style="list-style-type: none"> -# B4.1. Identificar e completar figuras simétricas. 	<ul style="list-style-type: none"> -# MTB4.1.1. Completa figuras partindo do seu eixe de simetría. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CMCT
<ul style="list-style-type: none"> • b • g 	<ul style="list-style-type: none"> -# B4.3. Identificación comparación e clasificación de figuras planas en obxectos e ámbitos cotiáns: triángulos, cuadriláteros, circunferencias, círculos e cadrados. -# B4.4. Tipos de triángulos: equilátero, isóscele e escaleno. -# B4.5. Elementos xeométricos básicos: lado, vértice e ángulo. 	<ul style="list-style-type: none"> -# B4.2. Nomear un polígono segundo o seu número de lados. 	<ul style="list-style-type: none"> -# MTB4.2.1. Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • b • g 	<ul style="list-style-type: none"> -# B4.6. Identificación de corpos xeométricos en obxectos e ámbitos 	<ul style="list-style-type: none"> -# B4.3. Discriminar prismas, pirámides, conos, cilindros e esferas. 	<ul style="list-style-type: none"> -# MTB4.3.1. Recoñece corpos con formas cúbicas e 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	cotiáns: prisma, pirámide, cono, cilindro e esfera. <ul style="list-style-type: none"> • B4.7. Formación de figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras por composición e descomposición. 		esféricas en obxectos do entorno inmediato.	
<ul style="list-style-type: none"> • b • g 	<ul style="list-style-type: none"> -• B4.8. Interpretación, descrición e elaboración de esbozos de itinerarios sinxelos. -• B4.9. Uso de vocabulario xeométrico para describir itinerarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Interpretar representacións espaciais realizadas a partir de sistemas de referencia e de obxectos ou situacións familiares. 	<ul style="list-style-type: none"> -• MTB4.4.1. Realiza e interpreta esbozos de itinerarios sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • b • g 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.10. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá explicando oralmente por escrito o procedemento seguido e as solución obtidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.5. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas. 	<ul style="list-style-type: none"> -• MTB4.5.1. Resolve problemas xeométricos sinxelos que impliquen dominio dos contidos traballados. -• MTB4.5.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA • CSIEE
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE				

ÁREA	MATEMÁTICAS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • b • g 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Interpretación de diferentes gráficos: de barras, de barras dobres, de pictogramas e estatísticas. • B5.2. Utilización de técnicas para a recollida e ordenación de datos en contextos familiares e próximos. 	<ul style="list-style-type: none"> -• B5.1. Recoller e rexistrar unha información cuantificable, utilizando algúns recursos de representación gráfica: táboas de datos, bloques de barras, diagramas lineais, gráficos de pictogramas... comunicando a información. 	<ul style="list-style-type: none"> -• MTB5.1.1. Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
			<ul style="list-style-type: none"> -• MTB5.1.2. Resolve problemas contextuais nos que interveñen a lectura de gráficos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • b • g 	<ul style="list-style-type: none"> -• B5.3. Distinción entre o imposible, o seguro e aquilo que é posible pero non seguro, e utilización na linguaxe habitual e de expresións relacionadas coa probabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> -• B5.2. Realizar estimacións en situacións de azar utilizando o vocabulario: seguro, posible e imposible. 	<ul style="list-style-type: none"> -• MTB5.2.1. Diferenza o concepto de suceso seguro, suceso posible e suceso imposible. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCT • CAA

8.2. Temporalización.

1º Trimestre.

- **Os números ata o 99.** Decenas e unidades. Os números ata o 99. Pasos para resolver un problema. Reconto de datos.
- **Sumas e restas sen levar.** Números ordinais. Sumas e restas sen levar. Problemas de suma ou resta. Interpretación de táboas non numéricas.
- **A centena.** A decena máis próxima. A relación entre a suma e a resta. Problemas de suma e de resta (máis que, menos que). Interpretación de táboas.
- **Sumas levando.** Números do 100 ao 199. Sumas levando. Restas levando (pasando unha decena a unidades). Problemas de resta (Cantos.. máis que...?). Construción de táboas.
- **Reloxo.** Horas en punto, e media, e cuarto e menos cuarto. Seguro, posible e imposible. Inventar problemas (dunha operación). Interpretación de pictogramas.
- **Diñeiro. Moedas e billetes.** Problemas con diñeiro. Problemas de dous operacións (suma e resta). Interpretación de prezos.

2º Trimestre.

- **Restas levando.** Números do 200-299. Números do 300-399. Problemas de resta (Cantos... menos que...?) Interpretación de croques.
- **Sumas e restas con números ata o 599.** Números do 400-599. Sumas e restas sen levar. Sumas levando. Ensaio e error. Interpretación de gráficos de barras (1 característica, verticais).
- **Restas levando con números de 3 cifras.** Números do 600-799. Restas levando decenas e/ou centenas. Buscar datos nun texto. Interpretación de gráficos de barras (1 característica, horizontal)
- **As unidades de medida.** O centímetro e o metro. O litro. O quilogramo. Buscar e inventar o dato que falta. Representación de datos en gráficos de barras.

- **A suma e amultiplicación.**
- **Números do 800-999.** A suma e a multiplicación. A táboa do 2. A táboa no 5. Problemas dunha operación (suma, resta ou multiplicación). Interpretación de diagramas de árbore.
- **Multiplicacións sen levar.** A táboa do 3. Multiplicacións sen levar. A táboa do 4. Inventar a pregunta. Interpretación de debuxos con medidas. A táboa do 6.

3º Trimestre.

- **Calendario.**
- **A táboa do 7. A táboa do 8. A táboa do 9.** Problemas de dúas operacións (suma, resta e multiplicación). Interpretación de gráficos de barras (dúas características verticais) .
- **Figuras planas.** Polígonos. Círculo e circunferencia. Triángulos e cuadriláteros. Problemas de dúas operacións (buscar datos). Interpretación de gráficos de barras (dúas características, horizontais)
- **Iniciación a división.** Reparto e división. Dobre e metade. Corpos xeométricos. Problemas de dúas operacións (dobre e metade). Representación de datos en gráficos de barras (2 características).

8.3. Contidos mínimos.

CONTIDOS MÍNIMOS
Conta, le, escribe números ata 999 e ordenar números ata o 99 distinguindo o valor posicional das cifras.
Realiza seriacións de 2 en 2, de 5 en 5, de 10 en 10. Fai series ascendentes e descendentes. Compón e descompón números.
Realiza cálculos de sumas (con levadas) e restas (sen levadas) na resolución de problemas.
Utiliza os números ordinais en contestos reais ata o décimo.
Coñece as unidades de medida de lonxitude (quilómetro, metro e centímetro), peso (quilo, medio quilo) e capacidade (litro, medio litro).
Coñece os diferentes tipos de polígonos en obxectos do entorno inmediato: triángulo, cadrado, rectángulo, círculo e circunferencia.
Le a hora en reloxos analóxicos e dixitais (en punto, medias).
Recoñece moedas e billetes do Sistema Monetario da U.E para dar prezos e cambios.
Identifica os números pares e impares ata dez.
Rexistra e interpreta datos en representacións gráficas sinxelas.
Resolve problemas sinxelos nos que interveñen a lectura de gráficos.

9. ÁREA DE LINGUA GALEGA E LITERATURA.

9.1. Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprensión e valoración de textos orais sinxelos procedentes da radio e da televisión para obter información xeral e relevante sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia infantil e ao contorno máis inmediato. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comprender a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ LGB1.1.1. Comprende a información xeral e relevante de textos orais sinxelos procedentes da radio ou da televisión, próximos á experiencia infantil. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> -▪ LGB1.1.2. Recoñece a función dos medios de comunicación como fonte de información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> -▪ b -▪ d -▪ e -▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprensión global e específica de informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes establecendo relacións de identificación, de clasificación e de comparación entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprende informacións audiovisuais sinxelas procedentes de diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.2.1. Comprende informacións relevantes sinxelas dos documentos audiovisuais que inclúan imaxes e elementos sonoros de carácter redundante. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CCL -▪ CD -▪ CAA -▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> -▪ a -▪ b -▪ c -▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comprensión e produción de textos orais sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (breves exposición ante a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comprender e producir textos orais sinxelos, propios do uso cotián ou do ámbito académico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB1.3.1. Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e contestando se é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CCL -▪ CAA -▪ CSC -▪ CSEIEE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
-# o	clase, conversas sobre contidos de aprendizaxe e explicación sobre a organización do traballo).		-# LGB1.3.2. Sigue unha exposición breve da clase ou explicacións sobre a organización do traballo e pregunta, se é preciso, para verificar a súa comprensión.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			-# LGB1.3.3. Elabora e produce textos orais sinxelos ante a clase e responde preguntas elementais sobre o seu contido.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA
			-# LGB1.3.4. Participa no traballo en grupo.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CAA
-# a -# c -# e -# o	▪ B1.4. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas e respecto das opinións de quen fala, sen interrupcións inadecuadas.	-# B1.4. Manter unha actitude de escoita adecuada, respectando as opinións dos e das demais.	▪ LGB1.4.1. Atende as intervencións dos e das demais en conversas e exposicións, sen interromper.	<ul style="list-style-type: none"> -# CCL -# CSC
			▪ LGB1.4.2. Respecta as opinións da persoa que fala.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
▪ a ▪ c ▪ d	▪ B1.5. Participación e cooperación nas situacións comunicativas da aula (peticións, anuncios, ordes, explicacións	▪ B1.5. Participar nas diversas situacións de inter-	-# LGB1.5.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> -# e 	<p>sinxelas, avisos, instrucións, conversas ou narracións de feitos vitais, emocións e sentimentos), con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, ton adecuado, mantemento do tema, mostra de interese, mirar a quen fala, actitude receptiva de escoita e respecto ás opinións das demais persoas).</p>	<p>cambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -# LGB1.5.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais. 	<ul style="list-style-type: none"> # CCL # CSC # CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> -# LGB1.5.3. Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela. 	<ul style="list-style-type: none"> # CCL # CSC # CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> -# LGB1.5.4. Mira a quen fala nun intercambio comunicativo oral. 	<ul style="list-style-type: none"> # CCL # CSC # CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> -# LGB1.5.5. Mantén o tema nun intercambio comunicativo oral, mostra interese, unha actitude receptiva de escoita e respecta as opinións das demais persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> # CCL # CSC # CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> -# LGB1.5.6. Participa na conversa formulando e contestando preguntas. 	<ul style="list-style-type: none"> # CCL # CSC # CCEC -# CAA
<ul style="list-style-type: none"> # a # b 	<ul style="list-style-type: none"> # B1.6. Uso de fórmulas de tratamento adecuadas para saudar, despedirse, 	<ul style="list-style-type: none"> -# B1.6. Usar fórmulas de tratamento adecuadas 	<ul style="list-style-type: none"> -# LGB1.6.1. Usa fórmulas de tratamento adecuadas para 	<ul style="list-style-type: none"> # CCL # CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • e • o 	presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	nos intercambios comunicativos máis habituais.	saudar, despedirse, presentarse, felicitar, agradecer, escusarse e solicitar axuda.	
<ul style="list-style-type: none"> • b • d • e 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.7. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.7.1. Amosa respecto ás achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • e • o 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.8. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.8.1. Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación axeitada a cada acto comunicativo e propia da lingua galega. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • a • d • e • o 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.9. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.1. Identifica o uso da linguaxe discriminatoria e sexista evidente. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
			<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.9.2. Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas, en especial ás referentes ao xénero, ás razas e ás etnias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • a • d 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da 		<ul style="list-style-type: none"> • LGB1.10.1. Identifica a lingua galega oral con diversos 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • e • o 	lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	<ul style="list-style-type: none"> • B1.10. Identificar a lingua galega con diversos contextos de uso oral. 	contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	
			<ul style="list-style-type: none"> -• LGB1.10.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC • CSC
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER				
<ul style="list-style-type: none"> • b • e • l • j • o 	<ul style="list-style-type: none"> -• B2.1. Comprensión de informacións concretas en textos de uso cotián como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas. -• B2.2. Comprensión de información xeral sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado en textos procedentes dos medios de comunicación social, especialmente a noticia. -• B2.3. Localización de información en textos para aprender vinculados á experiencia, tanto en textos producidos con finalidade didáctica como nos de uso cotián (folletos, descricións, instrucións e explicacións). 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Comprender e localizar información explícita en textos sinxelos de uso cotián ou procedentes dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos sinxelos, sobre feitos e acontecementos próximos á experiencia do alumnado, procedentes dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSC
			<ul style="list-style-type: none"> -• LGB2.1.2. Comprende informacións concretas en textos sinxelos, propios de situacións cotiás, como invitacións, felicitacións, notas e avisos ou mensaxes curtas. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CCL
			<ul style="list-style-type: none"> • LGB2.1.3. Localiza información en textos vinculados á experiencia, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA -• CSIEE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			(folletos, descrições, instrucións e explicacións).	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente de ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de ilustracións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC -▪ CSIEE -▪ CMCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B2.5. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras. -▪ B2.6. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos seus intereses para chegar progresivamente á expresividade e autonomía lectoras, e dramatiza cando é preciso. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ LGB2.3.1. Descodifica de forma axeitada na lectura de textos diversos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> -▪ LGB2.3.2. Le textos sinxelos, en voz alta, coa velocidade adecuada. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> -▪ LGB2.3.3. Fai lecturas dramatizadas de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> -▪ a -▪ b -▪ e -▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Introducción ao uso das bibliotecas da aula e do centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Coñecer, de forma xeral, o funcionamento da bibliotecas de aula, e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.4.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CCL -▪ CAA -▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.4.2. Coñece, de xeito xeral, o funcionamento da 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CCL -▪ CAA -▪ CSC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			biblioteca de aula e de centro, como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Ter interese por ter unha biblioteca propia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.5.1. Coida, conserva e organiza os seus libros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> -▪ a -▪ b -▪ e -▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de lecer. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Amosar interese polos textos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación e de lecer. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.6.1. Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe, medio de comunicación e de lecer. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CCL -▪ CAA -▪ CSC -▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> -▪ a -▪ b -▪ e -▪ m -▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais, así como a apreciación do texto literario como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.1. Selecciona textos do seu interese con certa autonomía, en función dos seus gustos e preferencias. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB2.7.2. Explica dun xeito moi sinxelo as súas preferencias lectoras. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CCL -▪ CSC -▪ CAA -▪ CSIEE
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR				

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> -# a -# b -# e -# o 	<ul style="list-style-type: none"> -# B3.1. Producción e reescritura de textos sinxelos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos. ▪ B3.2. Composición de textos sinxelos propios dos medios de comunicación social e/ou dos seus elementos (novas, titulares, pés de foto...) sobre acontecementos próximos á experiencia do alumnado en soportes habituais no ámbito escolar. -# B3.3. Composición de textos sinxelos relacionados coa escola para obter, organizar e comunicar información (questionarios, listaxes, descricións, explicacións elementais). ▪ B3.4. Respecto polas convencións xerais da escrita: uso das maiúsculas e do punto. ▪ B3.5. Utilización de xeito guiado de estratexias para a produción de textos, respondendo as preguntas de <i>para quen</i>, e <i>que</i> escribir, recoñecendo o tipo de texto (nota, aviso, conto). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producir e reescribir textos sinxelos, relativos a situacións cotiás infantís, aqueles propios dos medios de comunicación ou os relacionados coa escola. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.1. Produce e reescribe textos relativos a situacións cotiás infantís como invitacións, felicitacións, notas ou avisos, utilizando as características habituais deses textos. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CCL -# CSIEE -# CAA
			<ul style="list-style-type: none"> -# LGB3.1.2. Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.3. Usa nos seus escritos o punto, a coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, as regras ortográficas, con especial atención ao uso das maiúsculas. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CCL -# CSC -# CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> -# LGB3.1.5. Compón, seguindo modelos, textos relacionados coa escola (listaxes, descricións e explicacións elementais) ou cos medios de comunicación so- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			cial (novas sinxelas, titulares, pés de foto) sobre acontecementos próximo á súa experiencia.	
<ul style="list-style-type: none"> -# a -# b -# e -# j -# o 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.6. Creación de textos sinxelos con intención informativa utilizando a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.2. Elaborar textos sinxelos que combinen a linguaxe verbal e a non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> • LGB3.2.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CCL -# CSC -# CCEC -# CAA -# CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> -# b -# d -# e -# i -# j 	<ul style="list-style-type: none"> -# B3.7. Iniciación á utilización de programas informáticos de procesamento de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> -# B3.3. Usar de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> -# LGB3.3.1. Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CCL -# CD -# CAA -# CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • b • e • i • j 	<ul style="list-style-type: none"> -# B3.8. Utilización de elementos gráficos e sinxelos como a ilustración para facilitar a comprensión. 	<ul style="list-style-type: none"> -# B3.4. Utilizar recursos gráficos, como a ilustración, que faciliten a comprensión dos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> -# LGB3.4.1. Ilustra creativamente os seus textos con imaxes redundantes co seu contido. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • a • b • e • i 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.9. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. • B3.10. Interese polos textos escritos como medio de aprendizaxe, como 	<ul style="list-style-type: none"> -# B3.5. Presentar adecuadamente os traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita 	<ul style="list-style-type: none"> -# LGB3.5.1. Presenta os textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: disposición no papel, limpeza e calidade caligráfica. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	medio de comunicación de experiencias, de regulación da convivencia e de expresión creativa.	como medio de comunicación e de expresión creativa.	-# LGB3.5.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA				
-# e	<ul style="list-style-type: none"> -# B4.1. Inicio na identificación implícita e uso dos termos lingüísticos elementais, nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; enunciado, palabra e sílaba, nome común e nome propio. -# B4.2. Observación das variacións morfolóxicas (de singular e plural, feminino e masculino) en textos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua. 	-# LGB4.1.1. Sinala a denominación dos textos traballados e recoñece nestes, enunciados, palabras e sílabas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
			-# LGB4.1.2. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
			-# LGB4.1.3. Identifica nomes comúns e propios a partir de palabras dadas, frases ou textos.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
			-# LGB4.1.4. Sinala o xénero e número de palabras dadas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • b • e 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Coñecemento das normas ortográficas máis sinxelas. 	-# B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas máis sinxelas.	-# LGB4.2.1. Coñece de forma xeral as normas ortográficas máis sinxelas e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
-# e	-# B4.4. Recoñecemento da relación entre son e grafía no sistema lingüístico galego. -# B4.5. Identificación da palabra como instrumento para a segmentación da escritura.	• B4.3. Recoñecer a relación entre o son e grafía, así como as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	-# LGB4.3.1. Recoñece a relación entre son e grafía.	• CCL • CAA
			-# LGB4.3.2. Identifica as palabras como instrumento para a segmentación da escritura.	• CCL • CAA
• a • d • e • h -# m	-# B4.6. Observación das diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	-# B4.4. Recoñecer de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	-# LGB4.4.1. Recoñece, de forma xeral, as diferenzas entre a lingua oral e a lingua escrita.	• CCL • CCEC
-# a -# d -# e -# h -# m	-# B4.7. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	-# B4.5. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	-# LGB4.5.1. Compara aspectos moi elementais e evidentes (gráficos, fonéticos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.	-# CCL -# CAA
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
• b • d • e • o	-# B5.1. Recreación e reescritura de diversos textos literarios sinxelos (narrativos ou poéticos): contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.	-# B5.1. Recrear e reescribir diversos textos literarios, usando modelos.	-# LGB5.1.1. Recrea e reescribe diversos textos literarios sinxelos: contos, poemas, refráns, adiviñas, trabalinguas, cantigas e xogos de sorte; usando modelos.	• CCL • CAA • CCEC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> -* B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 		<ul style="list-style-type: none"> -* LGB5.1.2. Valora os textos da literatura galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> * CCL * CCEC
<ul style="list-style-type: none"> -* b -* d -* e -* i 	<ul style="list-style-type: none"> * B5.3. Lectura guiada de textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras. 	<ul style="list-style-type: none"> * B5.2. Ler, de forma guiada, textos adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade e á autonomía lectoras. 	<ul style="list-style-type: none"> * LGB5.2.1. Le, de forma guiada, textos en silencio, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á autonomía lectora. 	<ul style="list-style-type: none"> -* CCL -* CCEC -* CD
			<ul style="list-style-type: none"> * LGB5.2.2. Le, de forma guiada, textos en voz alta, adecuados aos intereses infantís, para chegar progresivamente á expresividade lectora. 	<ul style="list-style-type: none"> -* CCL -* CCEC -* CD
<ul style="list-style-type: none"> * b * e 	<ul style="list-style-type: none"> -* B5.4. Recreación e composición de poemas sinxelos e relatos breves para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas. 	<ul style="list-style-type: none"> * B5.3. Recrear e compoñer poemas sinxelos e relatos breves a partir de modelos sinxelos dados. 	<ul style="list-style-type: none"> -* LGB5.3.1. Recrea e compón poemas sinxelos e relatos breves, a partir de modelos sinxelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, preocupacións, desexos, estados de ánimo ou lembranzas. 	<ul style="list-style-type: none"> * CCL * CCEC * CSC

ÁREA	LINGUA GALEGA E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ d ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.4. Participar en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.4.1. Participa en dramatizacións de textos literarios sinxelos adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.5.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, e como recurso de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ e ▪ o 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.7. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. ▪ B5.8. Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.6. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LGB5.6.1. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC

9.2. TEMPORALIZACIÓN

1º TRIMESTRE

Unidade 1: Comunicación Oral: Identificar persoas. Presentar a alguén.
Competencia lectora: Conto. Texto poético.

Vocabulario: O parque infantil, significado de expresións. Gramática: As letras. O abecedario.

Ortografía: A maiúscula. Palabras con c e con qu.

Expresión escrita: Escribir unha postal.

Unidade 2: Comunicación Oral: Ordenar as etapas dun percorrido. Narrar unha vivencia. Competencia lectora: Conto. Texto informativo.

Vocabulario: Música e baile galegos.

Gramática: Palabras e sílabas.

Ortografía: palabras con z e con c.

Expresión escrita: Describir una persoa

Unidade 3: Comunicación Oral: Recoñecer un xogo. Utilizar argumentos para convencer. Competencia lectora: Conto. Texto poético.

Vocabulario: A excursión. Precisión léxica. Gramática: Palabras e sílabas.

Ortografía: Palabras con ga, go, gu, gue, gui, güe, güi

Expresión escrita: Escribir unha receita.

Expresión escrita: Contar unha anécdota.

2º TRIMESTRE

Unidade 4: Comunicación Oral: Recoñecer unha escena. Inventar un diálogo. Competencia lectora: Conto. Texto informativo.

Vocabulario: O espectáculo. Significado dunha expresión. Gramática: Os pronomes persoais.

Ortografía: O son R forte e R suave.

Expresión escrita: Elaborar un cartel. Separar oracións.

Unidade 5: Comunicación Oral: Deducir significados. Describir un elemento sen dicir o seu nome. Competencia lectora: Conto. Texto informativo.

Vocabulario: O coidado da praia. Significado de expresións.

Gramática: O substantivo propio, común e colectivo. O xénero e o número.

Ortografía: Uso de mb, mp. Expresión escrita: Escribir un conto.

Unidade 6: Comunicación Oral: Identificar un espazo. Explicar un percorrido. Competencia lectora: Conto. Texto informativo

Vocabulario: A zona vella da cidade. Precisión léxica. Gramática: O xénero dos substantivos: masculino e feminino. O número dos substantivos: singular e plural.

Ortografía: Palabras con mp/mp.

Expresión escrita: Describir un lugar especial. Alongar oración.

3º TRIMESTRE

Unidade 7: Comunicación oral: Diferenciar normas de instrucións. Expresar preferencias. Competencia lectora: O conto. Texto poético.

Vocabulario: A artesanía. Significado dunha expresión. Gramática: O artigo.

Ortografía: Contraccións do artigo. Expresión escrita: Cubrir unha noticia.

Unidade 8: Comunicación oral: O parque de educación viaria

Competencia lectora: Conto. Texto informativo. Vocabulario: a educación viaria. Palabras sinónimas. Gramática: O adxectivo.

Ortografía: Palabras con x.

Expresión escrita: Ordenar oracións. Escribir unha noticia.

Unidade 9: Comunicación oral: Interiorizar normas. Explicar a utilidade dun obxecto. Competencia lectora: Conto, texto poético.

Vocabulario: A reciclaxe. Precisión léxica.

Gramática: Os tempos verbais: presente, pasado e futuro

Ortografía: Palabras con br e bl.

Expresión escrita: Escribir un poema.

9.3. CONTIDOS MÍNIMOS.

CONTIDOS MÍNIMOS
Exprésase con coherencia básica de forma oral.
Comprende de forma global a información xeral de textos orais axeitados ao seu nivel e responde preguntas sinxelas.
Elabora textos orais breves e sinxelos imitando modelos (narrativos e descritivos)
Le en voz alta e en silencio diferentes tipos de textos.
Utiliza de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos.
Produce textos seguindo un modelo interiorizado con diferentes intencións comunicativas aplicando as regras ortográficas propias do nivel e cuidando a presentación.
Reproduce textos ditados sinxelos.
Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos que ilustra con imaxes en diferentes soportes (carteis, anuncios e comics)
Utiliza con corrección os tempos verbais e a concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.
Utiliza signos de puntuación (punto, coma, dous puntos, interrogación e exclamación) e as normas ortográficas básicas (c/q, r/rr, z/c, g/gu/gü, mp/mb) nas súas producións escritas.

10.1. ÁREA DE LINGUA CASTELÁ E LITERATURA.

10.1 Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Co petencias clave
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Estratexias e normas básicas para o intercambio comunicativo: participación; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, ideas e coñecementos dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando o quenda de palabra e a intervención dos e das demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.1. Expresa de forma global sentimentos, vivencias e opinións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.1.2. Aplica as normas socio - comunicativas: escoita, espera de quendas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala na produción propia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.2.1. Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando, de xeito global, o valor comunicativo destes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción axeitada ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Participa en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando unha secuencia lineal sinxela. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Expresarse con coherencia básica de forma oral para 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB1.3.1. Participa activamente en diversas situacións de comunicación: ▪ - diálogos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación de aula.	<ul style="list-style-type: none"> - exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula. 	<ul style="list-style-type: none"> - LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel. 	<ul style="list-style-type: none"> - CCL
		<ul style="list-style-type: none"> - LCB1.4.2. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras. 	<ul style="list-style-type: none"> - CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación). 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). 	<ul style="list-style-type: none"> - LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> - LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos.... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> - LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal. 	<ul style="list-style-type: none"> - CCL

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situación de aula.	-# -exposicións orais guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e da comunicación.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4. Ampliar o vocabulario a partir das experiencias de aula. 	-# LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado ao seu nivel.	-# CCL
		-# LCB1.4.2. Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	-# CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. Comprensión global de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación). 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5.Recoñecer o tema e o sentido xeral dun texto oral breve e sinxelo, de diferente tipoloxía, atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos). 	-# LCB1.5.1. Comprende, de forma global, a información xeral dun texto oral sinxelo de uso habitual, do ámbito escolar e social.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		-# LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía moi evidente de textos orais sinxelos atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa: cartas, anuncios, regulamentos, folletos....	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		-# LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión literal.	-# CCL

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.6. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ LCB1.6.1. Iníciase na utilización guiada dos medios audiovisuais e dixitais para obter información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ➤ LCB1.6.2. Recoñece de forma global o contido principal dunha entrevista, noticia ou debate infantil procedente dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ➤ B1.7. Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ B1.7. Reproducir textos axeitados aos seus gustos e intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ LCB1.7.1. Reproduce de memoria textos literarios ou non literarios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CCEC
<ul style="list-style-type: none"> ➤ B1.8. Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ B1.8. Dramatizar, de xeito colaborativo, textos infantís. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ LCB1.8.1. Adecúa a entoación, o volume e o xesto á representación dramática. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ➤ B1.9. Produción de textos orais breves e sinxelos segundo a súa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ B1.9. Producir textos orais breves, imitando modelos a atendendo á forma e a intención comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ LCB1.9.1. Elabora comprensiblemente textos orais sinxelos, do ámbito escolar e social, de diferente tipoloxía: noticias, avisos, contos, poemas, anécdotas.... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).		-> LCB1.9.2. Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSIEE
-> B1.10. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	-> B1.10. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	-> LCB1.10.1 Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
-> B1.11. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	-> B1.11. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar e preguntar.	-> LCB1.11.1 Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE
BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Lectura de distintos tipos de texto: próximos á súa experiencia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler en voz alta e en silencio, diferentes textos sinxelos de carácter infantil. 	-> LCB2.1.1. Le en voz alta, con pronunciación e entoación axeitada, diferentes tipos de textos moi sinxelos apropiados á súa idade.	-> CCL
		-> LCB2.1.2. Le en silencio textos moi sinxelos próximos á súa experiencia infantil.	-> CCL
-> B2.2. Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á	-> B2.2. Comprender distintos tipos de textos adaptados á	-> LCB2.2.1. Identifica o tema dun texto sinxelo.	-> CCL

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
súa idade utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.	idade e utilizando a lectura como medio para ampliar o vocabulario.		-> CAA
		-> LCB2.2.2. Distingue, de forma xeral, entre as diversas tipoloxías textuais en textos do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Utilizar de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos de diversa tipoloxía. 	-> LCB2.3.1. Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
		-> LCB2.3.2. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións redundantes	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
		-> LCB2.3.3. Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Gusto pola lectura. ▪ B2.5. Selección de libros segundo o gusto persoal. -▪ B2.6. Lectura dos libros establecidos no Plan lector. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Ler por propia iniciativa diferentes tipos de textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.4.1. Dedita, de xeito guiado, momentos de lecer para a lectura voluntaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪
		<ul style="list-style-type: none"> -▪ LCB2.4.2. Explica, de xeito sinxelo, as súas preferencias lectoras. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> -▪ B2.7. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B2.5. Usa, de xeito guiado, a biblioteca para localizar libros axeitados aos seus intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ LCB2.5.1. Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos en soporte informático para obter información sobre libros do seu interese. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> -▪ B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B2.6. Mostrar interese por ter unha biblioteca propia. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ LCB2.6.1. Coida, conserva e organiza os seus libros. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.9. Identificación das mensaxes transmitidas polo texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.7. Identifica, con axuda, a estrutura básica de diferentes textos lidos. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ LCB2.7.1. Diferenza, con axuda, entre información e publicidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC
		<ul style="list-style-type: none"> -▪ LCB2.8.1. Formula hipóteses, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CSC

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.10. Uso guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento igualmente guiado, da información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Utilizar de xeito guiado as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB2.8.1. Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para buscar información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades: con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos). ▪ B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación. ▪ B3.3. Aplicación das normas ortográficas axeitadas ao nivel. ▪ B3.4. Producción de textos segundo o Plan de escritura do centro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Producir textos sinxelos segundo un modelo con diferentes formatos (descritivos, narrativos, dialogados) e intencións comunicativas (informativos, literarios e prescritivos), aplicando as regras ortográficas de nivel e coidando a presentación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.1. Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, atendendo á forma da mensaxe e a súa intención comunicativa) e respectando as normas gramaticais e ortográficas básicas: cartas, folletos informativos, noticias, instrucións, receitas, textos literarios... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CD ▪ CAA
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB3.1.2. Presenta os seus traballos con caligrafía clara e limpeza, evitando riscos etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> -• B3.5. Valoración da súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> -• B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> -• LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) • B3.7. Textualización en frases elementais con secuencia lineal. -• B3.8. Revisión e mellora do texto. 	<ul style="list-style-type: none"> -• B3.3. Aplicar, de xeito guiado, todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura. 	<ul style="list-style-type: none"> -• LCB3.3.1. Utiliza borradores que amosan a xeración e selección de ideas e a revisión ortográfica na escritura de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal, social e escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • B3.9. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B3.4. Elaborar, de xeito guiado, proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas da área. 	<ul style="list-style-type: none"> -• LCB3.4.1. Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas sobre experiencias realizadas: plantar fabas, cría de vermes de seda.... 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
		<ul style="list-style-type: none"> -• LCB3.4.2. Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes de carácter redundante co contido. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CCL -• CD -• CAA
<ul style="list-style-type: none"> -• B3.10. Creación de textos utilizando as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado. 	<ul style="list-style-type: none"> -• B3.5. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación de xeito guiado para presentar as súas producións. 	<ul style="list-style-type: none"> -• LCB3.6.1. Usa, con axuda, as Tecnoloxías da Información e Comunicación para escribir e presentar textos moi sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.11. Produción de textos segundo o Plan de escritura do centro. 			
BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. A palabra. ▪ B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos) Características e uso de cada clase de palabra. ▪ B4.3. Tempos verbais: presente, pasado e futuro. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Aplicar os coñecementos gramaticais básicos sobre a estrutura da lingua, (categorías gramaticais), para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.1. Utiliza de xeito guiado categorías gramaticais básicas: o nome, artigo, adxectivo, verbo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro ao producir textos orais e escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. ▪ B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos. ▪ B4.5. Recoñecemento dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.1. Utiliza sinónimos e antónimos, polisémicas na expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.2. Forma palabras compostas a partir de palabras simples. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCB4.2.3. Identifica o suxeito/grupo nominal e predicado nas oracións simples. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> - B4.6. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación. 	<ul style="list-style-type: none"> - B4.3. Aplicar os coñecementos básicos sobre as regras ortográficas para favorecer unha comunicación máis eficaz. 	<ul style="list-style-type: none"> - LCB4.3.1. Utiliza os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos sinxelos. 	<ul style="list-style-type: none"> - CCL
<ul style="list-style-type: none"> • B4.7. Clases de nomes: comúns e propios. • B4.8. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal. 	<ul style="list-style-type: none"> - B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.1. Aplica as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> - CCL
		<ul style="list-style-type: none"> - LCB4.4.2. Utiliza signos de puntuación nas súas composicións escritas. 	<ul style="list-style-type: none"> - CCL
		<ul style="list-style-type: none"> • LCB4.4.3. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias. 	<ul style="list-style-type: none"> - CCL
<ul style="list-style-type: none"> - B4.9. Utilización do material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> - B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> - LCB4.5.1. Utiliza de forma guiada, distintos programas educativos dixitais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CD • CAA
<ul style="list-style-type: none"> - B4.10. Identificación das variedades da lingua na nosa comunidade autónoma. Identificación das similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr 	<ul style="list-style-type: none"> - B4.6. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada. 	<ul style="list-style-type: none"> - LCB4.6.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO	
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	
unha competencia comunicativa integrada.				
BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA				
<ul style="list-style-type: none"> • d • e 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Valoración dos textos literarios como fonte de gozo persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.1. Valorar textos como fonte de lecer e información. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.1.1. Valora de forma global, textos propios da literatura infantil: contos, cancións, poesía, cómics, refráns e adiviñas 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • d • e 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Lectura guiada e comentada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. • B5.3. Identificación de recursos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.2. Iniciar a lectura e expresiva de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.2.1. Inicia a lectura guiada de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.2.2. Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións) 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • d • e 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.4 Valoración de recursos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.3. Valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.3.1. Valora os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CCEC

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA		CURSO	SEGUNDO
Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • b • e 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5 Creación de textos literarios en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.5. Reproducir, con axuda, a partir de modelos dados, textos literarios sinxelos: contos e poemas. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.5.1. Crea, con axuda, sinxelos textos literarios (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados. <ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CSIEE • CCEC
<ul style="list-style-type: none"> • a • b • e 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.6. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.6. Reproducir textos literarios breves e moi sinxelos adaptados á súa idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.6.1. Reproduce textos orais moi breves e sinxelos: cancións e poemas. <ul style="list-style-type: none"> • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • d • e 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.7. Participar con interese en dramatizacións de sinxelos textos literarios adaptados á idade. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.7.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade. <ul style="list-style-type: none"> • CCL • CAA • CCEC • CSC
<ul style="list-style-type: none"> • d • e • o 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • B5.8. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> • LCB5.8.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal. <ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CCEC

10.2. TEMPORALIZACIÓN.

1º TRIMESTRE.

Unidade 1: Vocabulario: O abecedario. Orden alfabético

Gramática: A sílaba. Clases de sílabas.

Ortografía: O punto , a maiúscula e a maiúscula nos nomes propios.

Expresión: Dar e seguir instrucións. Literatura. Poesías, trabalinguas e refráns.

Unidade 2: Vocabulario: Sinónimos e antónimos

Gramática: Nomes comúns e propios.

Ortografía: ca, co cu, que , qui.

Expresión: Dar información. O texto expositivo. Literatura: Poesías.

Unidade 3: Vocabulario: Palabras polisémicas, formación de palabras.

Gramática: palabras e oracións.

Ortografía: za, zo, zu, ce, ci

Expresión: Contar unha experiencias, a anécdota. Literatura: Contos.

2º TRIMESTRE

Unidade 4: Vocabulario: Palabras derivadas.

Gramática: Os artigos.

Ortografía: A coma. Palabras con r.

Expresión: Describir un lugar. Comparaciones Literatura: Adiviñas.

Unidade 5: Vocabulario: Palabras compostas.

Gramática: Masculino, femenino, singular e plural. Concordancia de género e número.

Ortografía: ja, jo, ju, ge, gi

Expresión: Describir persoas. Literatura: Romances

Unidade 6: Vocabulario: A familia de palabras. Gramática: Palabras e oracións. O adxectivo.

Ortografía: , je, ji. ge, gi, ga, go , gu, gue, gui, güe, güi

Expresión: Describir obxectos. O anuncio. Literatura: Teatro.

3º TRIMESTRE

Unidade 7: Vocabulario: Aumentativos e diminutivos. Gramática: El verbo. Tempos. Número e persoa. Ortografía: palabras con mp, mb

Expresión: Describir animais. Literatura: Fábulas.

Unidade 8: Vocabulario: Palabras sinónimas.

Gramática: Preguntas e exclamacións. Ortografía: br, bl ¿Por que? porque

Expresión: Narrar un suceso. A noticia. Literatura: Lendas.

Unidade 9: Vocabulario: Palabras terminadas en –ísimo, -ísima.

Gramática: A oración. Suxeito e predicado. Ortografía: Palabras con h, uso do r.

Expresión: Alargar oracións. Expresar sentimentos. A carta. Literatura: Poesías.

10.3. CONTIDOS MÍNIMOS.

CONTIDOS MÍNIMOS
Exprésase con coherencia básica de forma oral.
Comprende de forma global a información xeral de textos orais axeitados ao seu nivel e responde preguntas sinxelas.
Elabora textos orais breves e sinxelos imitando modelos (narrativos e descritivos)
Le en voz alta e en silencio diferentes tipos de textos.
Utiliza de xeito guiado estratexias elementais para a comprensión lectora de textos moi sinxelos.
Produce textos seguindo un modelo interiorizado con diferentes intencións comunicativas aplicando as regras ortográficas propias do nivel e cuidando a presentación.
Reproduce textos ditados sinxelos.
Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos que ilustra con imaxes en diferentes soportes (carteis, anuncios e comics)
Utiliza con corrección os tempos verbais e a concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.
Utiliza signos de puntuación (punto, coma, dous puntos, interrogación e exclamación) e as normas ortográficas básicas (c/q, r/rr, z/c, g/gu/gü, mp/mb) nas súas producións escritas.

10. ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS.

10.1. Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA				
<ul style="list-style-type: none"> -> m 	<ul style="list-style-type: none"> * B1.1. O autocoñecemento. A autopercepción. A imaxe dun mesmo/a. As calidades persoais. A percepción das emocións. O recoñecemento das emocións. A linguaxe emocional. 	<ul style="list-style-type: none"> * B1.1. Crear unha imaxe positiva dun mesmo/a en base ás autopercepcións e * autodescripción de calidades. 	<ul style="list-style-type: none"> -> VSCB1.1.1. Recoñece e describe verbalmente os seus estados de ánimo en composicións libres. 	<ul style="list-style-type: none"> * CSC * CCL
<ul style="list-style-type: none"> * a * m 	<ul style="list-style-type: none"> -> B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Asociación pensamento-emoción. -> B1.3. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. 	<ul style="list-style-type: none"> * B1.2. Estructurar un pensamento efectivo empregando as emocións de forma positiva. 	<ul style="list-style-type: none"> -> VSCB1.2.1. Detecta en si mesmo/a sentimentos negativos e emprega estratexias sinxelas para transformalos. 	<ul style="list-style-type: none"> * CSC * CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> -> VSCB1.2.2. Motívase mediante estratexias sinxelas de pensamento en voz alta durante o traballo individual e grupal. 	<ul style="list-style-type: none"> * CSIEE * CAA
			<ul style="list-style-type: none"> -> VSCB1.2.3. Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións. 	<ul style="list-style-type: none"> * CCL * CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> -* - VSCB1.2.4. Expresa, respondendo a preguntas de persoas adultas, os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	<ul style="list-style-type: none"> * CCL * CSC
<ul style="list-style-type: none"> -* - b	<ul style="list-style-type: none"> * - B1.4. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. A realización responsable das tarefas escolares. A motivación.	<ul style="list-style-type: none"> * - B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación extrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	<ul style="list-style-type: none"> -* - VSCB1.3.1. Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	<ul style="list-style-type: none"> * CSC * CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> -* - VSCB1.3.2. Realiza, respondendo a preguntas de persoas adultas, unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	<ul style="list-style-type: none"> * CSC * CAA
<ul style="list-style-type: none"> * b * m 	<ul style="list-style-type: none"> * - B1.5. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.	<ul style="list-style-type: none"> * - B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	<ul style="list-style-type: none"> -* - VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na formulación de propostas de actuación.	<ul style="list-style-type: none"> * CSC * CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> -* - VSCB1.4.2. Toma iniciativas de actuación durante a colaboración.	<ul style="list-style-type: none"> * CSC * CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> * a * c 	<ul style="list-style-type: none"> * - B1.6. A iniciativa. A automotivación. A autoproposta de desafíos.	<ul style="list-style-type: none"> * - B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir	<ul style="list-style-type: none"> -* - VSCB1.5.1. Participa con interese na resolución de problemas escolares.	<ul style="list-style-type: none"> * CSIEE * CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		logros persoais responsabilizándose do ben común.	<ul style="list-style-type: none"> -* - VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia.	<ul style="list-style-type: none"> * CSC * CCL
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS				
<ul style="list-style-type: none"> -* - m	<ul style="list-style-type: none"> * B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos. 	<ul style="list-style-type: none"> * B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal. 	<ul style="list-style-type: none"> -* - VSCB2.1.1 Expresar con claridade sentimentos e emocións.	<ul style="list-style-type: none"> * CCL * CSC * CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> -* - VSCB2.1.2. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais para expresar opinións, sentimentos e emocións.	<ul style="list-style-type: none"> * CAA * CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> -* - VSCB2.1.3. Emprega a linguaxe para comunicar afectos e emocións con amabilidade.	<ul style="list-style-type: none"> * CCL * CSC
<ul style="list-style-type: none"> * m * e 	<ul style="list-style-type: none"> * B2.2. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas. 	<ul style="list-style-type: none"> * B2.2. Empregar a aserción. 	<ul style="list-style-type: none"> -* - VSCB2.2.1. Emprega a linguaxe positiva.	<ul style="list-style-type: none"> * CCL * CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Establecer relacións interpersonais positivas empregando habilidades sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.3.1. Emprega diferentes habilidades sociais básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. O respecto, a tolerancia e a valoración das demais persoas. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. ▪ B2.5. A diversidade. Respecto polos costumes e modos de vida diferentes ao propio. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Actuar con tolerancia comprendendo e aceptando as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.4.1. Identifica distintas maneiras de ser e actuar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSC2.4.2. Identifica necesidades dos compañeiros e compañeiras, resalta as súas calidades e emite cumprimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.5.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB2.5.2 Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS				

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. ▪ B3.2. Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.1. Establece relacións de confianza cos iguais e as persoas adultas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, compartir puntos de vista e sentimentos. ▪ B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.1. Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.2.2. Respecta as regras durante o traballo en equipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
-# a	-# B3.5. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social.	-# B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa, empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	-# VSCB3.3.1. Coñece e enumera as normas da aula.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
			-# VSCB3.3.2. Pon en práctica procesos de razoamento sinxelos para valorar se determinadas condutas son acordes coas normas de convivencia escolares.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
			-# VSCB3.3.3 Participa na elaboración das normas da aula	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC -# CSIEE
			-# VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar.	<ul style="list-style-type: none"> -# CSC
-# c	-# B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	-# B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	-# VSCB3.4.1. Resolve problemas persoais da vida escolar mantendo unha independencia adecuada á súa idade.	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CSIEE
			-# VSCB3.4.2. escoita as razóns das persoas coas que entra en conflito, compréndelas, na medida das súas posibilidades e exponas oralmente.	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSIEE • CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> -# VSCB3.4.3. Identifica as emocións e os sentimentos das partes en conflito. 	<ul style="list-style-type: none"> # CSC # CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> -# VSCB3.4.4. Explica conflitos, causas e as súas posibles solucións, tendo en conta os sentimentos básicos das partes. 	<ul style="list-style-type: none"> # CSC # CCL
<ul style="list-style-type: none"> -# a 	<ul style="list-style-type: none"> # B3.7. Os dereitos e deberes. A declaración dos Dereitos do Neno: alimentación, vivenda e xogo. Igualdade de dereitos dos nenos e nenas no xogo e no emprego dos xoguetes. 	<ul style="list-style-type: none"> -# B3.5. Analizar, en relación coa experiencia de vida persoal, a necesidade de preservar os dereitos á alimentación, á vivenda e ao xogo de todos os nenos e nenas do mundo. 	<ul style="list-style-type: none"> -# VSCB3.5.1. Representa plasticamente a necesidade da alimentación, a vivenda e o xogo para os nenos e as nenas. 	<ul style="list-style-type: none"> # CSC # CCAC
			<ul style="list-style-type: none"> -# VSCB3.5.2. Explica as consecuencias para os nenos e para as nenas dunha mala alimentación, a falta de vivenda digna e a imposibilidade de xogar. 	<ul style="list-style-type: none"> # CSC # CL # CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> -# VSCB3.5.3. Respecta a igualdade de dereitos dos nenos e das nenas no xogo e no emprego dos xoguetes. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.8. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Valoración da igualdade de dereitos de homes e de mulleres na familia e no mundo laboral e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.6. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e coresponsabilidade entre homes e mulleres. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.1. Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.6.2. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ c ▪ k 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.9. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico. ▪ B3.10. Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B3.7. Tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.1. Valora a importancia do coidado do corpo e a saúde e de previr accidentes domésticos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.2. Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ VSCB3.7.3. Expressa as medidas preventivas dos accidentes domésticos máis frecuentes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC

11.2. TEMPORALIZACIÓN.

1º TRIMESTRE

Unidade 1: Teño un ano máis.

Coñecer: Imos cambiando. Adestrámonos para mellorar. Obradoiro de filosofía: Como somos?

Sentir: Como vemos o mundo?. Cambiamos a cor das cousas. Obradoiro de filosofía: A cor do noso mundo.

Actuar: En cuadrilla. Eliximos como nos comportamos. Obradoiro de filosofía: Como facemos as cousas?

Unidade 2: Como quero ser?

Coñecer: Como facemos as cousas?. Atención!. Obradoiro de filosofía: Pensar para cambiar.

Sentir: Manexamos as nosas emocións. Falando comigo. Obradoiro de filosofía Como nos sentimos?

Actuar: En cuadrilla. Eliximos como nos comportamos. Controlamos o que facemos.

2º TRIMESTRE

Unidade 3: Quero a miña familia.

Coñecer: Como é a nosa familia?. Amosamos o cariño. Obradoiro de filosofía: En familia.

Sentir: Poñémonos no lugar dos demais. Sentimos compaixón. Obradoiro de filosofía: Nos zapatos de outro.

Actuar: En cuadrilla. Coidamos a nosa familia. Coidamos o noso fogar. Obradoiro de filosofía: Coidar é un regalo.

Unidade 4: Quero ter moitos amigos.

Coñecer: Necesitamos aos amigos. Eliximos aos nosos amigos. Obradoiro de filosofía: Por que somos amigos?

Sentir: Somos xenerosos. Xenerosos máis que xustos. Obradoiro de filosofía: Amigos xenerosos.

Actuar: En cuadrilla: Solucionamos os problemas. Podemos confiar nos demais?.
Obradoiro de filosofía: Temos a solución!.

3º TRIMESTRE

Unidade 5: Un mundo para convivir.

Coñecer: O lugar onde vivimos. Os nosos dereitos e deberes. Obradoiro de filosofía: Dereito a convivencia.

Sentir: Todos merecemos respecto. Comunicámonos con respecto. Obradoiro de filosofía: Con moito respecto.

Actuar: en cuadrilla. Co boa educación. Respectamos as normas. Obradoiro de filosofía: Segundo a norma.

Unidade 6: A nosa gran casa.

Coñecer: Cidadáns do mundo. Ao noso arredor. Obradoiro de filosofía: O noso mundo.

Sentir: Non e xusto. Comprometémonos. Obradoiro de filosofía: xusto ou inxusto?

Actuar: En cuadrilla. Coidamos da Terra. Protexemos o medio ambiente. Obradoiro de filosofía: E si o mundo fora...?

12. ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS.

12.1. Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS				
<ul style="list-style-type: none"> • b • d • e • h • i 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1.O establecemento de conxecturas, de predicións e, a observación, e experimentación como procesos básicos que favorecen a Iniciación ao coñecemento científico. • B1.2.Propostas de traballo que xurdan dunha situación problema, acontecemento ou inquietude da contorna que os rodea, que supoña un proceso de investigación e acción por parte do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. • B1.3.Introdución no uso das TIC e outras fontes (directas e indirectas) para obter información, analizala, organizala, documentar o proceso mediante o uso do cartafol e a comunicación das conclusións. • B1.4. Planificación, xestión e presentación dos traballos co fin de acadar obxectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1.Realizar traballos de investigación que partan do establecemento de conxecturas, da observación, experimentación e da toma de conciencia dos sentimentos e sensacións como medios básicos para obter información, selecciónala, organizala, extraer conclusións e comunicalas sen esquecer a introdución ao manexo das TIC para este fin e valorando o esforzo realizado. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB1.1.1.Fai conxecturas, predicións e recolle información a través da observación e experimentación iniciándose no emprego das TIC e outras fontes directas e indirectas, selecciona a información relevante e a organiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CCL • CD • CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> • CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas coidando a súa presentación, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSIEE • CAA • CSC

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEGUNDO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • a • b • c • d • m 	<ul style="list-style-type: none"> -• B1.5.O traballo en equipo. -• B1.6.Iniciación na creación e o uso de hábitos e técnicas de estudo. • B1.7.Valoración do esforzo e coidado do material. • B1.8.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2.Traballar en equipo e adoitar un comportamento de respecto e tolerancia ante as achegas alleas. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo adoitando un comportamento responsable, construtivo e solidario, valorando o esforzo e o coidado do material. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CSC -• CAA
		<ul style="list-style-type: none"> • B1.3.Empregar os mapas mentais como unha técnica básica de estudo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB1.3.1.Elabora algúns mapas mentais sinxelos como técnica básica de estudo. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CAA
<ul style="list-style-type: none"> • h • o 	<ul style="list-style-type: none"> -• B1.9.Utilización da terminoloxía propia da área. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.4.Coñecer e iniciarse no emprego da terminoloxía propia da área. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB1.4.1.Identifica a terminoloxía propia da área. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT • CSC
BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA				
<ul style="list-style-type: none"> -• a -• h -• i -• o 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1.Investigamos sobre os usos da auga, os lugares nos que aparece na contorna próxima e os uso responsable desta empregando as TIC. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Recoñecer a auga como elemento natural analizando os usos que o ser humano fai da auga: domésticos, económicos, públicos e deportivos recreativos. O uso responsable deste ben. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CSB2.1.1 Pon un exemplo de cada un dos usos que, o ser humano, fai da auga. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CMCCT -• CD -• CCL
		<ul style="list-style-type: none"> -• CSB2.1.2. Realiza un uso responsable da auga na súa vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CSC 	
		<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Observar e localizar nun mapa os lugares nos que hai 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB2.2.1. Identifica os lugares onde hai auga na 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CD

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		auga distinguindo entre zonas de auga doce e salgada.	contorna e localiza, en mapas sinxelos, como se distribúe a auga doce e salgada no territorio.	-# CAA
<ul style="list-style-type: none"> # a # h # o 	<ul style="list-style-type: none"> # B2.2.Os ecosistemas da contorna e o ser humano. 	<ul style="list-style-type: none"> -# B2.3. Coñecer os elementos básicos que forman un ecosistema, identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e despertando actitudes de defensa, respecto e recuperación deles. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CSB2.3.1.Explica de maneira sinxela os elementos básicos que forman un ecosistema identificando as actividades humanas que orixinan desequilibrios neles e cita algunha medida de respecto e recuperación. 	<ul style="list-style-type: none"> # CMCCT # CSC # CCL
		<ul style="list-style-type: none"> -# B2.4 Realizar sinxelos traballos dalgún ecosistema en concreto: acuático, terrestre. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CSB2.4.1.Nomea os elementos e as características básicas dos ecosistemas sobre os que se investigou na aula. 	<ul style="list-style-type: none"> # CMCCT # CCL
<ul style="list-style-type: none"> -# a -# h -# e -# o 	<ul style="list-style-type: none"> # B2.3.A paisaxe natural. O coidado e a contaminación. Tipos de paisaxes. A paisaxe natural que nos rodea. Tipos de paisaxe e a súa conservación. Observación de diferentes tipos de paisaxe (a través de fotos, de imaxes da web, libros), comparación e identificación do tipo de paisaxe que corresponde ao contexto no que vive. 	<ul style="list-style-type: none"> # B2.5. Identificar as diferenzas entre paisaxe natural e urbana, analizando en grupo as consecuencias que a intervención humana provoca na conservación da paisaxe natural e definindo algunhas medidas para a conservación desta. 	<ul style="list-style-type: none"> # CSB2.5.1.Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana mais próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> # CSB2.5.2.Describe as paisaxes de costa diferenciándolas das de interior. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CMCCT -# CCL
			<ul style="list-style-type: none"> # CSB2.5.3.Coñece e leva á practica accións positivas 	<ul style="list-style-type: none"> -# CMCCT -# CSC

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			para a protección do medio natural.	
<ul style="list-style-type: none"> • h • e • o 	<ul style="list-style-type: none"> -• B2.4.Realización dun mapa mental cos elementos máis significativos que conforman a paisaxe da localidade: relevo, ríos, illas, encoros, lagoas... e citar algunha característica deles. 	<ul style="list-style-type: none"> -• B2.6.Identificar os elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñecer algunha características máis significativa destes. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CSB2.6.1.Cita algúns dos elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñece as características máis significativa destes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • h • e • o 	<ul style="list-style-type: none"> -• B2.5.Rochas e minerais da contorna: cor, textura, forma, dureza. Usos básicos destes materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> -• B2.7.Identificar algunhas rochas e minerais presentes na contorna e recoñecer algúns usos que as persoas fan deles. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CSB2.7.1.Identifica algúns minerais e rochas da súa contorna e coñece algúns usos aos que se destinan. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • h • e 	<ul style="list-style-type: none"> -• B2.6.Orientacións espaciais, nocións básicas que lle permitan orientarse nun debuxo ou nun plano sinxelo da contorna máis próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> -• B2.8.Empregar correctamente as nocións topolóxicas básicas de posición e proximidade para orientarse na contorna máis próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CSB2.8.1.Elabora un esbozo do plano do barrio no que este situada a escola e deseñar posibles itinerarios de acceso desde a súa casa. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA • CSIEE
BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE				
<ul style="list-style-type: none"> -• a -• c -• h -• o 	<ul style="list-style-type: none"> -• B3.1.Quen goberna a túa localidade? O Concello e os seus servizos básicos. O exercicio activo da cidadanía. 	<ul style="list-style-type: none"> -• B3.1. Coñecer organización social da súa contorna próxima e as súas formas de goberno e diferenciar entre unha localidade e un municipio. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CSB3.1.1.Describe a organización social da contorna mais próxima e as súas formas de goberno e diferencia entre que é unha localidade e un municipio. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CSC -• CCL

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		<ul style="list-style-type: none"> - B3.2. Identificar as funcións e servizos dos seus diversos organismos: bombeiros e bombeiras, policía... 	<ul style="list-style-type: none"> - CSB3.2.1. Explica e valora as funcións que desempeñan algún dos servizos do Concello. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
		<ul style="list-style-type: none"> - B3.3. Recoñecer a importancia que o exercicio activo da cidadanía polas persoas que o habitan ten para unha convivencia pacífica. 	<ul style="list-style-type: none"> - CSB3.3.1. Describe algunhas accións da cidadanía que contribúen ao desenvolvemento dunha convivencia pacífica 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • a • h • d 	<ul style="list-style-type: none"> - B3.2. A pertenza a grupos sociais da localidade: deportivos, recreativos, culturais,... 	<ul style="list-style-type: none"> - B3.4. Manifestar satisfacción pola pertenza a un grupo e respectar as características das persoas coas que convivimos e que pertencen a diferentes grupos sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> - CSB3.4.1. Avisa unha actitude de aceptación e respecto ante as diferenzas individuais nos grupos aos que pertence e cos que convive, nos xogos e nas tarefas escolares. 	<ul style="list-style-type: none"> - CSC
<ul style="list-style-type: none"> • a • d • h • j • o 	<ul style="list-style-type: none"> - B3.3. Investigación sobre as diferentes manifestacións culturais da contorna. 	<ul style="list-style-type: none"> - B3.5. Recoñecer algunha das manifestacións culturais e obras máis representativas da comarca e da comunidade, valorar a súa diversidade e contribuír á súa conservación. 	<ul style="list-style-type: none"> - CSB3.5.1. Explica oralmente algunhas festas, costumes, folclore, .. propias da escola, da cidade, da comunidade así como algunha obra que sexa moi representativa na contorna próxima. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL • CCEC

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • d • h • e 	<ul style="list-style-type: none"> -• B3.4. Os medios de comunicación. Impacto social. 	<ul style="list-style-type: none"> -• B3.6. Analizar, de maneira sinxela, os cambios que as comunicacións provocaron nas actividades persoais e sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CSB3.6.1. Cita algúns cambios que provocaron, nas actividades persoais e sociais, a evolución dos medios de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
<ul style="list-style-type: none"> • h • g • o 	<ul style="list-style-type: none"> -• B3.5. As profesións. Preparar unha enquisa, para coñecer as profesións das familias do alumnado do centro, analizar cales son as máis usuais. Indagar sobre todo en aquelas que o alumnado descoñeza, as ferramentas que empregan, responsabilidade, servizos que prestan e comunicar os resultados. 	<ul style="list-style-type: none"> -• B3.7. Identificar as profesións que non lle son tan familiares, coñecer un pouco sobre elas e clasificalas segundo o servizo que prestan á comunidade e se se realizan en fábricas ou ao aire. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CSB3.7.1. Describe as funcións das profesións que lle son máis novas, responsabilidades, ferramentas que empregan e o servizo que lle prestan á poboación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL
			<ul style="list-style-type: none"> -• CSB3.7.2. Diferencia entre traballos na natureza, traballos nas fábricas e traballos que prestan servizos. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • a • h • n 	<ul style="list-style-type: none"> -• B3.6. Seguridade viaria como persoas viaxeiras e peóns ou peoas. 	<ul style="list-style-type: none"> -• B3.8. Coñecer e respectar as normas básicas do coidado e seguridade viaria como peóns e peoas e como persoa usuaria de medios de transporte. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CSB3.8.1. Explica as normas básicas viarias que ten como viaxeiro ou viaxeira e como peón ou peoa nos medios de transporte. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCL • CAA
			<ul style="list-style-type: none"> -• CSB3.8.2. Recoñece a importancia do coidado e limpeza da vía pública e dos seus elementos. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CSC
BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO.				

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • h 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Conceptos temporais básicos: antes, despois, durante, pasado, presente e futuro, ano e década. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.1. Comprender e distinguir os conceptos temporais: pasado, presente e futuro. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB4.1.1. Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversacións da vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> • h 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. O reloxo e o calendario como instrumentos para medir o tempo. A súa evolución. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.2. Coñecer os instrumentos básicos para a medida do tempo, iniciarse no seu uso e manexo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB4.2.1. Coñece os instrumentos de medida do tempo e se inicia no seu manexo. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • h • g 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Toma de conciencia do paso do tempo investigando sobre a evolución dalgún elemento do espazo próximo (os medios de transporte, os medios de comunicación, a escola como institución, a evolución dalgún aparello), realizando unha árbore xenealóxica dunha persoa, ordenando os feitos máis importantes da súa vida, da familia, da súa contorna... 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.3. Recoñecer, comprender e ordenar cronoloxicamente os cambios producidos polo paso do tempo na evolución do obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB4.3.1. Ordena cronoloxicamente distintas secuencias que indican a evolución no tempo de obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou. 	<ul style="list-style-type: none"> • CMCCT • CSC
			<ul style="list-style-type: none"> • CSB4.3.2. Describe algún acontecemento vivido na familia, na escola, na súa contorna ou outros feitos próximos expresándoos con criterios temporais. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC • CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> • h • j • o 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. O patrimonio histórico, cultural e artístico. Coidado e conservación. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.4. Recoñecer a cultura e o patrimonio da contorna que nos rodea comprendendo a importancia da súa conservación. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSB4.4.1. Coñece a importancia que ten a conservación dos restos históricos para entender a historia da vida humana. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC

ÁREA	CIENCIAS SOCIAIS		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> • h • j 	<ul style="list-style-type: none"> • B4.5.Os museos como espazo de aprendizaxe e de goce. 	<ul style="list-style-type: none"> • B4 5.Coñecer que é un museo, cal é a súa función e valorar o seu papel gozando da contemplación de obras artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CSB4.5.1.Explica que é un museo e cales son as súas funcións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCL • CSC
			<ul style="list-style-type: none"> -• CSB4.5.2.Recoñece os museos, e os sitios arqueolóxicos como espazos de gozo e ocio. 	<ul style="list-style-type: none"> • CSC • CCEC

12.2. TEMPORALIZACIÓN.

1º TRIMESTRE

Unidade 1: Ambitos relación e convivencia.

Paisaxes de costa, de interior, rurais e urbanas.

Montañas, costas e chairas.

As cidades, as vilas e as aldeas.

Unidade 2: Diferentes e iguais.

O concello.

Os servizos públicos.

Unidade 3: Medios de comunicación.

A publicidade e os seus tipos.

Hábitos de consumo. Consumo responsable.

2º TRIMESTRE

Unidade 4: As paisaxes de montaña e os seus elementos.

As paisaxes de costa e os seus elementos.

A auga na natureza. Os estados da auga.

O ciclo da auga.

Unidade 5: O aire.

A auga. Auga doce, auga salgada, auga potable. A contaminación da auga.

As rochas e os minerais.

Os elementos do solo. A litosfera.

Unidade 6: O planeta Terra e o sistema solar.

Fenómenos atmosféricos.

Planos e mapas.

3º TRIMESTRE

Unidade 7: Sectores produtivos. Traballos na natureza.

Sectores produtivos. Traballos en fábricas.

Sectores produtivos. Traballos que prestan servizos.

As materias primas.

Unidade 8: Os medios de transporte.

Educación viaria.

Planos e esbozos.

Unidade 9: O tempo histórico. Unidades de medida do tempo.

A historia da miña vida. Un tempo a medida.

Descubro a gran Historia.

As tradicións.

12.3. CONTIDOS MÍNIMOS.

CONTIDOS MÍNIMOS
Busca, selecciona información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.
Traballa de forma cooperativa, respectando aos compañeiros, materiais e normas de convivencia.
Identifica os lugares onde hai auga na contorna e diferenza entre a auga doce e salgada no territorio.
Coñece os elementos básicos que forman un ecosistema. Distingue os ecosistemas acuático e terrestre.
Identifica os elementos da paisaxe natural e urbana máis próxima.
Cita algúns dos elementos básicos que conforman a paisaxe local e coñece as características máis significativa destes.
Identifica e recoñece as nocións básicas de orientación espacial, que lle permitan orientarse nun debuxo ou nun plano sinxelo da contorna máis próxima.
Explica e valora as funcións que desempeñan algún dos servizos do Concello.
Coñece as funcións das profesións e describe o servizo que lle prestan á poboación, evitando estereotipos sexistas.
Recoñece algunhas das manifestacións culturais da contorna.
Coñece as normas básicas do coidado e seguridade viaria como peóns e peoas e como persoa usuaria de medios de transporte.
Utiliza os conceptos temporais: pasado, presente e futuro nas conversas da vida cotiá.
Recoñece, comprende e ordena cronoloxicamente os cambios producidos polo paso do tempo na evolución do obxectos, persoas, feitos ou acontecementos sobre os que se investigou.

13. ÁREA DE CIENCIAS DA NATUREZA.

13.1. Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA				
<ul style="list-style-type: none"> • b • e • h • i • j 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Iniciación á actividade científica. • B1.2. Realización de proxectos con guía na súa estrutura e presentación de resultados. • B1.3. Busca guiada de información en internet e noutros soportes. • B1.4. Elaboración guiada de textos escritos básicos, murais, paneis, esquemas ou presentacións para recoller conclusións. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.1. Iniciarse na actividade científica a través de proxectos: buscar, seleccionar información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB1.1.1. Manifesta certa autonomía na observación e na planificación de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CMCCT • CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> • a • b • c • m 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.5. O traballo cooperativo. • B1.6. Iniciación ás técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo intelectual. • B1.7. Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> • B1.2. Traballar de forma cooperativa, respectando os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia. 	<ul style="list-style-type: none"> • CNB1.2.1. Utiliza estratexias para traballar de forma individual e en equipo e respecta os compañeiros/as, o material e as normas de convivencia. 	<ul style="list-style-type: none"> • CAA • CMCCT • CSC • CSIEE
BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE				

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ d – ▪ h ▪ k ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Identificación e observación das partes do corpo humano. ▪ B2.2. Relación co medio e co seu contorno. ▪ B2.3. Recoñecemento da respiración e da nutrición como funcións vitais. ▪ B2.4. Aceptación do propio corpo e do dos e das demais, coas súas limitacións e posibilidades. ▪ B2.5. Identificación e verbalización de emocións (medo, tristura, enfado, ledicia, felicidade) e sentimentos propios e alleos. 	<ul style="list-style-type: none"> –▪ B2.1. Identificar semellanzas e diferenzas entre as persoas valorando a diversidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.1. Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL –▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.2. Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais. 	<ul style="list-style-type: none"> –▪ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.1.3. Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ d – ▪ h ▪ k ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. ▪ B2.7. Hábitos de prevención de enfermidades e de accidentes no seu contorno e identificación de comportamentos apropiados de actuación cando se producen. 	<ul style="list-style-type: none"> –▪ B2.2. Relacionar os hábitos de alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso coa saúde e coa enfermidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.1. Coñece algún trastorno alimentario e as estratexias para a súa prevención. 	<ul style="list-style-type: none"> –▪ CMCCT –▪ CSC –▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.2.2. Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ c ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Pirámide alimentaria. ▪ B2.9. Alimentos diarios necesarios. 	<ul style="list-style-type: none"> –▪ B2.3. Diseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB2.3.1. Identifica os alimentos diarios necesarios aplica o menú semanal de merendas na escola. 	<ul style="list-style-type: none"> –▪ CMCCT

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> -# B2.10. Análise de costumes na alimentación diaria. 			
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS				
<ul style="list-style-type: none"> * g * e * l 	<ul style="list-style-type: none"> * B3.1. Diferenzas entre seres vivos e inertes. * B3.2. Identificación das características e dos comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> -# B3.1. Identificar as principais características e comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio, tendo en conta o seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> * CNB3.1.1. Explica as diferenzas entre seres vivos e inertes observando o seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> * CMCCT * CCL
			<ul style="list-style-type: none"> -# CNB3.1.2. Identifica e describe animais e plantas do seu contorno, empregando diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> * CMCT * CCL
<ul style="list-style-type: none"> -# b * c * e * h -# i * j * l * m * o 	<ul style="list-style-type: none"> -# B3.3. Observación dun animal ou dunha planta no seu medio natural ou reproducindo o medio na aula, empregando diferentes soportes: orais, escritos, gráficos, informáticos, fotográficos... * B3.4. Rexistro elemental da observación e do contraste de datos entre os compañeiros/as. * B3.5. Valoración da responsabilidade no coidado de plantas e animais domésticos. -# B3.6. Respecto polos seres vivos do contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> -# B3.2. Observar e rexistrar, de maneira elemental e en equipo, algún ser vivo no seu medio natural ou na aula e comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando diferentes soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CNB3.2.1. Nomea e clasifica, con criterios elementais a partir da observación, seres vivos do seu contorno adoptando hábitos de respecto. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CMCCT * CCL * CSC
BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA				

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ b ▪ e – ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Recoñecemento da presenza da auga e do aire no medio físico. ▪ B4.2. Uso responsable da auga e valoración da importancia do aire limpo para a vida. ▪ B4.3. Tarefas de redución, reutilización e reciclaxe na escola e no seu contorno próximo. 	<ul style="list-style-type: none"> –▪ B4.1. Identificar e describir a auga e o aire como recursos fundamentais para a vida, e tomar conciencia da necesidade do seu uso responsable. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.1.1. Valora e aplica usos responsables da auga na escola. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.1.2. Reduce, reutiliza e recicla residuos na escola. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCT ▪ CSC ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.4. Observación dos efectos da aplicación dunha forza. ▪ B4.5 Realización de experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns. 	<ul style="list-style-type: none"> –▪ B4.2. Realizar experiencias sinxelas para analizar efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.1 Realiza experiencias sinxelas sobre os efectos da aplicación dunha forza en situacións da vida cotián. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB4.2.2 Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns. 	<ul style="list-style-type: none"> –▪ CMCT –▪ CAA –▪ CSIEE
BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS				
<ul style="list-style-type: none"> –▪ a –▪ b –▪ c –▪ d –▪ e –▪ h –▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Observación e clasificación de aparellos e máquinas sinxelas do contorno identificando a súa utilidade evitando estereotipos sexistas. ▪ B5.2. Manipulación e observación do funcionamento de obxectos, aparellos simples domésticos e 	<ul style="list-style-type: none"> –▪ B5.1. Observar, manexar e clasificar obxectos e aparellos simples domésticos e escolares identificando a súa utilidade, as partes que os compoñen e a enerxía que empregan. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.1. Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno e os beneficios que producen na vida cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> –▪ CMCCT –▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ CNB5.1.2. Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión, a responsabilidade e a contribución 	<ul style="list-style-type: none"> –▪ CMCCT –▪ CSC

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>escolares, das partes que os compoñen e da enerxía que necesitan para funcionar.</p> <ul style="list-style-type: none"> -# B5.3. Prevención de riscos no emprego de máquinas e aparellos de uso cotián. 		<p>social, evitando estereotipos sexistas.</p> <ul style="list-style-type: none"> # CNB5.1.3. Manexa obxectos simples de uso cotián identificando as situacións que poden xerar risco e estereotipos sexistas. 	<ul style="list-style-type: none"> # CMCCT # CSC
<ul style="list-style-type: none"> -# a -# b -# h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> # B5.4. Identificación dos compoñentes básicos dun ordenador. # B5.5 Coidado dos recursos informáticos. 	<ul style="list-style-type: none"> -# B5.2. Empregar o ordenador identificando os compoñentes básicos e coidando o seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CNB5.2.1. Identifica e describe as partes dun ordenador durante o seu uso. -# CNB5.2.2. Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CMCCT -# CD -# CCL -# CMCCT -# CD

13.2. TEMPORALIZACIÓN.

1º TRIMESTRE

Unidade 1: Seres vivos, características e necesidades.

Os sentidos e os seus órganos.

Sentimentos e emocións.

Unidade 2: Ósos e músculos; o movemento.

As función vitais.

As persoas e o paso do tempo.

O coidado da saúde.

Unidade 3: A orixe dos alimentos; alimentos elaborados e alimentos naturais.

A alimentación saudable.

Os nutrientes dos alimentos.

2º TRIMESTRE

Unidade 4: Tipos de plantas en diferentes paisaxes.

As plantas e as súas características. Partes das plantas.

A reprodución das plantas.

Diferentes clasificacións das plantas.

Unidade 5: Animais vertebrados e invertebrados e as súas características.

A reprodución dos animais: ovíparos e vivíparos.

Alimentación dos animais; omnívoros, herbívoros e carnívoros.

Os ecosistemas: terrestres e acuáticos.

Unidade 6: Mamíferos e aves.

Peixes, réptiles e anfibios.

Animais invertebrados.

Animais en perigo de extinción.

3º TRIMESTRE

Unidade 7: A materia e as súas propiedades.

Os estados da materia.

Unidade 8: As máquinas.

As máquinas simples e as máquinas complexas

Os elementos das máquinas.

Unidade 9: Máquinas antigas e máquinas modernas.

Os inventos.

13.3. CONTIDOS MÍNIMOS.

CONTIDOS MÍNIMOS
Busca, selecciona información de forma guiada e comunicar os resultados en diferentes soportes.
Traballa de forma cooperativa, respectando aos compañeiros, materiais e normas de convivencia.
Identifica e describe as partes do corpo humano e compárao co doutros seres vivos.
Recoñece a respiración e a nutrición como funcións vitais.
Relaciona o exercicio físico, o descanso e a adecuada alimentación coa propia saúde.
Explica as diferenzas entre seres vivos e inertes observando o seu contorno.
Identifica e describe animais e plantas do seu contorno.
Identifica e describe a auga e o aire como recursos fundamentais para a vida, e toma conciencia da necesidade do seu uso responsable.
Analiza os efectos das forzas sobre obxectos e movementos cotiáns.
Identifica e coñece a diversidade de máquinas do seu contorno e os beneficios que producen na vida cotiá.
Coñece os oficios das persoas do seu contorno e valora a importancia de cada profesión, a responsabilidade e a contribución social, evitando estereotipos sexistas.
Coñece un ordenador e as súas partes.
Emprega o ordenador de forma guiada e fai un bo uso.

14. ÁREA DE EDUCACIÓN ARTÍSTICA: PLÁSTICA.

14.1. Contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e competencias clave.

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1.Exploración sensorial de elementos presentes no contorno natural (plantas, árbores, minerais, animais, auga etc.). ▪ B1.2. Observación de elementos plásticos do entorno artificial (edificios, mobiliario urbano, luminosos, sinais etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Identificar as diferentes materiais e formas de expresión plástica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.1.1. Describe e identifica as calidades e as características dos materiais, dos obxectos e dos instrumentos presentes no contexto natural e artificial. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CCL
<ul style="list-style-type: none"> ▪ e ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Observación comentario da obra plástica e visual no contexto, en exposicións e en museos. ▪ B1.4. Curiosidade por descubrir as posibilidades artísticas que ofrece o contexto. Identificación de nomes da profesión artística. ▪ B1.5. Descrición de imaxes presentes no contexto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Describir oralmente e de forma sinxela diferentes formas de expresión artística. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.1. Usa termos sinxelos e adecuados para comentar as obras plásticas observadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EPB1.2.2. Describe con termos propios da linguaxe as características de feitos artísticos e os seus creadores presentes no contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEGUNDO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<ul style="list-style-type: none"> -# B1.6. Exploración dos elementos plásticos nas imaxes (ilustracións, fotografías, cromos, carteis, logos etc.). 			
<ul style="list-style-type: none"> # j # e 	<ul style="list-style-type: none"> -# B1.7. Manipulación de obxectos cotiáns con diferentes texturas e formas. -# B1.8. Descrición verbal de sensacións e observacións. 	<ul style="list-style-type: none"> # B1.3. Identificar as formas básicas e diferentes tonalidades e texturas. 	<ul style="list-style-type: none"> -# EPB1.3.1. Realiza debuxos e colorea con diferentes tonalidades. 	<ul style="list-style-type: none"> # CCL # CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> -# EPB1.3.2. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as diferentes formas, cores e texturas. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CCEC
<ul style="list-style-type: none"> # j # e 	<ul style="list-style-type: none"> # B1.9. Exploración de distancias, percorridos e situacións de obxectos e persoas en relación co espazo. # B1.10. Observación de diferentes maneiras de representar o espazo (fotografía aérea, planos, maquetas, mapas etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> -# B1.4. Identificar, describir e representar o entorno natural e o entorno artificial. 	<ul style="list-style-type: none"> -# EPB1.4.1. Identifica diferentes formas de representación do espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> # CCL # CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> -# EPB1.4.2. Representa de diferentes maneiras o espazo. 	<ul style="list-style-type: none"> -# CCEC
<ul style="list-style-type: none"> -# j 	<ul style="list-style-type: none"> -# B1.11. Experimentación con ferramentas nas actividades plásticas e con diversos soportes 	<ul style="list-style-type: none"> -# B1.5. Manexar as actividades plásticas utilizando coa correspondente destreza diferentes ferramentas (recortar, pegar, encher, traballar con pincel, pegamentos etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> -# EPB1.5.1. Practica con precisión o recorte, o pegado, o pintado etc. 	<ul style="list-style-type: none"> # CCEC # CAA

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA				
<ul style="list-style-type: none"> • j • b 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Exploración de cores, mesturas e manchas de cor con diferentes tipos de pintura e sobre diversos soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.1. Representar de forma persoal ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual. 	<ul style="list-style-type: none"> -• EPB2.1.1. Manexa en producións propias as posibilidades que adoptan as cores. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
			<ul style="list-style-type: none"> -• EPB2.1.2. Realiza correctamente mesturas de cores primarias. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
			<ul style="list-style-type: none"> -• EPB2.1.3. Clasifica e ordena as cores primarias (maxenta, cian e amarelo) e secundarias (verde, violeta e vermello) no círculo cromático, e utilízalas con sentido nas súas obras. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
			<ul style="list-style-type: none"> -• EPB2.1.4. Coñece a simboloxía das cores frías e cálidas, e aplica estes coñecementos para transmitir diferentes sensacións nas composicións plásticas que realiza. 	<ul style="list-style-type: none"> • CCEC • CAA
<ul style="list-style-type: none"> • J • b 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Indagación sobre as posibilidades plásticas e expresivas dos elementos 	<ul style="list-style-type: none"> • B2.2. Identificar o entorno próximo e o imaxinario, explicándoo con linguaxe 	<ul style="list-style-type: none"> -• EPB2.2.1 Utiliza o punto, a liña e o plano ao representar o entorno próximo e o imaxinario. 	<ul style="list-style-type: none"> -• CCEC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	naturais e artificiais do entorno próximo.	plástica adecuada ás súas características.	-# EPB2.2.2. Realiza composicións plásticas que representan o mundo imaxinario, afectivo e social.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ b 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Elaboración de debuxos, pinturas, colaxes, estampaxes, encartados, ilustracións etc. ▪ B2.4. Manipulación e transformación de obxectos para o seu uso noutras actividades escolares. 	-# B2.3. Realizar composicións bidimensionais e tridimensionais segundo un desexo de expresión, coas técnicas aprendidas.	-# EPB2.3.1. Practica con precisión o recorte e o encartado para crear obras bidimensionais e tridimensionais.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
			-# EP2.3.2. Utiliza a técnica de colaxe para realizar unha obra persoal con limpeza e precisión.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> -# B2.5. Experimentación con tipos de liñas (curva, recta, quebrada etc.). -# B2.6. Exploración das liñas que delimitan contornos e do espazo que delimita a forma aberta, pechada, plana e en volume. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Utilizar nas súas representacións distintos tipos de liñas (curva, quebrada, recta etc.) e formas xeométricas. 	-# EP2.4.1. Utiliza liñas e formas xeométricas nos debuxos.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
			-# EP2.4.2. Emprega ferramentas básicas do debuxo (regra e escuadro) para realizar diferentes formas xeométricas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
			-# EP2.4.3. Manexa a cuadrícula para respectar as proporcións das formas.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ h 	-# B2.7. Exploración visual e táctil da figura humana.	-# B2.5. Recoñecer as partes principais da figura humana.	-# EP2.5.1. Debuxa a figura humana e diferencia as principais partes.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CMCCT

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEGUNDO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ j ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.8. Exploración de recursos dixitais para a creación de obras artísticas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Recoñecer, diferenciar e utilizar a expresividade de diversos materiais e soportes audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ EP2.6.1. Elabora e representa imaxes despois dunha presentación audiovisual. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CCEC
			<ul style="list-style-type: none"> -▪ EP2.6.2. Deseña sinxelas creacións plásticas despois de recoller información por medios audiovisuais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCEC ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ j 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B2.9. Interese por usar axeitadamente e de maneira progresiva os instrumentos, os materiais e os espazos. -▪ B2.10. Satisfacción coa manipulación e a exploración dos materiais. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B2.7. Coidar, respectar e utilizar axeitadamente os materiais, os utensilios e os espazos. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ EP2.7.1. Coida o material e respecta as normas preestablecidas. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ j ▪ c 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B2.11. Interese polo traballo individual e colectivo confiando nas posibilidades da produción artística. -▪ B2.12. Respecto polas contribucións dos compañeiros e das compañeiras, e disposición para resolver as diferenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ B2.8. Elaborar os traballos individualmente e en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ EP2.8.1. Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo. 	<ul style="list-style-type: none"> -▪ CSC

14.2 TEMPORALIZACIÓN

1º TRIMESTRE

Unidade 1: Usando materiais diferentes. Pinto, corto e monto un animal usando cartulina. Trazo de liñas rectas. Uso da regra.

Represento constelacións usando diversas técnicas e materiais. Uso elementos da natureza para traballar a chegada do outono. **Unidade**

2: Paisaxes de cores.

A paisaxe na pintura.

Creatividade: cores primarias e secundarias.

Coloreo dunha obra pictórica clásica usando cores primarias.

Volume: maqueta con diferentes materiais.

2º TRIMESTRE

Unidade 3: Música no corpo. Iconicidade no debuxo. A figura humana. Expresión con liñas rectas e curvas.

Creatividade: composición dun retrato con colaxe.

Volume: Maqueta con diferentes materiais.

Unidade 4: A miña localidade.

Esculturas na rúa. A fotografía.

Creatividade: composición dun mosaico. Representación da realidade: da fotografía ao debuxo.

3º TRIMESTRE

Unidade 5: Cambiamos os materiais.

Transformación de materiais.

Debuxo con puntos de diferentes tipos de liñas e texturas. O debuxo: técnica mixta.

Volume: maqueta dunha rúa con material reciclado.

Unidade 6: De profesión... artista!

Escenas cotiás de onte e de hoxe.

Creatividade: debuxo de transportes inventados.

Composición con elementos natura

15. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS.

Temos algunhas actividades complementarias previstas para este curso 2022/2023

- Saídas pola contorna.
- Saída musical
- Visitar una granxa ou algún obradoiro no colexio.

Ademáis participaremos nas actividades que dende os equipos de Dinamización Lingüística ou dende actividades extraescolares se propoñan (Samaín, Día das Letras Galegas, Entroido...).

Traballaremos durante o curso algunhas das conmemoracións recollidas na orde do 20 de maio de 2022; indicadas a continuación.

- 20 de novembro de 2022: Día Universal da Infancia.
- 25 de novembro de 2022: Día Internacional contra a Violencia de Xénero.
- Do 30 de novembro ao 7 de decembro de 2022: conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.
- 3 de decembro de 2022: Día Internacional das Persoas con Discapacidade.
- 10 de decembro de 2022: Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.
- 24 de xaneiro de 2023: Día Internacional da Educación.
- 30 de xaneiro de 2023: Día Escolar da non Violencia e da Paz.
- 23 de febreiro de 2023: Día de Rosalía de Castro.
- 8 de marzo de 2023: Día Internacional da Muller.
- 15 de marzo de 2023: Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.
- Do 6 ao 10 de marzo de 2023: Semana da Prensa. Un día desta semana traballarase na aula con xornais.
- 1 de abril de 2023: Día das Artes Galegas.
- 7 de abril de 2023: Día Mundial da Saúde.

- Do 17 ao 21 de abril de 2023: Semana do Libro.
- 2 de maio de 2023: Día Internacional contra o Acoso Escolar.
- 9 de maio de 2023: Día de Europa.
- Do 15 ao 19 de maio de 2023: Semana das Letras Galegas.
- 5 de xuño de 2023: Día Mundial do Medio Ambiente.
- De conformidade co establecido no artigo 26.2 da Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia, para favorecer a visibilidade e integrar de forma transversal a diversidade afectivo-sexual, os centros docentes sostidos con fondos públicos realizarán actividades específicas próximas ás datas de celebracións internacionais relacionadas co recoñecemento efectivo do dereito destas persoas.